

STANOVISKO SRK K AKTUÁLNEJ FINANČNEJ SITUÁCII VYSOKÝCH ŠKÔL

13

4 ROKOVALA SPRÁVNA
RADA TUZVO

7 ROZPOČET TUZVO
NA ROK 2022
JEDNOMYSELNE SCHVÁLENÝ

16 NOVÝ LOGOTYP TUZVO
PRI PRÍLEŽITOSTI
70. VÝROČIA UNIVERZITY

1952 – 2022
TECHNICKÁ UNIVERZITA
VO ZVOLENE

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene

ISSN 2453-8957

REDAKČNÁ RADA

doc. Ing. Branislav Olah, PhD.
predseda redakčnej rady

Ing. Ľubica Benková
vedúca redaktorka

PhDr. Jana Luptáková
jazyková úprava

PhDr. Eva Fekiačová,
Ing. Anna Hazlingerová,
Ing. Miroslava Babiaková,
Ing. Zdena Mlynarčíková,
Ing. Magdaléna Klacková,
Ing. Mariana Krivošíková

GYDALA

Technická univerzita vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 2117/24, 960 01 Zvolene

IČO

00 397 440

DÁTUM VYDANIA

September 2022

Rozsah

44 strán

NÁKLAD

250 ks

TLAČ A GRAFICKÁ ÚPRAVA

Vydavateľstvo TU vo Zvolene

PERIODIKUM ŠTVRŤROČNÉ

REDAKCIA A ADMINISTRATÍVA

Referát pre vonkajšie vzťahy TU vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolene,
telefón: 045/520 6103,
e-mail: benkova@tuzvo.sk

FOTO NA OBÁLKE

Ing. Miroslav Rusnák

EVIDENČNÉ ČÍSLO

EV 5436/16

Vážené kolegyně a kolegovia, milé dámy, vážení páni, milé študentky a študenti,

dovoľte mi, aby som Vás pozdravil a v novom akademickom roku 2022/2023 privítal na pôde našej univerzity.

Rád by som pozdravil predovšetkým študentov, ktorí na našej univerzite študujú, a tiež zvlášť by som chcel privítať najčerstvejších študentov, ktorí na jej pôdu prichádzajú po prvýkrát. Milí študenti, chcem sa Vám poďakovať za dôveru, ktorú ste našej univerzite prejavili tým, že ste sa zapísali na štúdium práve u nás. Chcem Vás zároveň upozorniť na to, aby ste sa od samého začiatku maximálne koncentrovali na svoje štúdium, pri ktorom Vám pedagogickú, odbornú, ale aj ľudskú pomoc budú podávať všetci zamestnanci našej univerzity. Na dosiahnutie úspechu v štúdiu bude potrebné vynaložiť obrovské množstvo úsilia. Som však presvedčený, že výsledok stojí za námahu, a dúfam, že väčšina z Vás si po úspešnom završení štúdia prevezme diplomy v aule našej univerzity.

Technická univerzita vo Zvolene je moderná vysokoškolská inštitúcia poskytujúca vzdelávanie vo všetkých troch stupňoch štúdia v približne 70 študijných programoch pre približne 2 tisíc študentov, a to po optimalizácii práve prebiehajúcej akreditácie podľa nových akreditačných štandardov.

Napriek mimoriadne zložitému obdobiu je TUZVO stabilizovaná a vo významných ukazovateľoch úspešná výskumná a vzdelávacia inštitúcia. To potvrdzujú medzinárodné rebríčky hodnotenia, spomedzi ktorých spomeniem ten najnovší – Šanghajský z leta 2022, v ktorom sa naša univerzita umiestnila v prvej 500-vke pôdohospodárskych univerzít, a to už štvrtý rok po sebe. Ďalšie úspechy a činnosť našich študentov, ako aj zamestnancov približuje univerzitný časopis, ktorý práve držíte v rukách. Dokumentuje niektoré dôležité fakty a udalosti z prvej polovice roku 2022.

Vážené kolegyně a kolegovia, milé dámy, vážení páni, milé študentky a študenti, otvorenie akademického roka je pre nás a celú univerzitu významným sviatkom. Verím, že všetci akademickí, ale aj ostatní pracovníci budú s nasadením odovzdávať svoje vedomosti, schopnosti a energiu pre budúcnosť našej univerzity. Verím, že naši študenti budú dosahovať také výsledky, ktoré budú znamenať vysokú pravdepodobnosť ich uplatnenia v budúcich zamestnaniach.

Prajem Vám, celej akademickej obci našej univerzity a našim partnerom pevné zdravie a veľa úspechov v novom akademickom roku, ako aj v rokoch nasledujúcich. A našej univerzite vo Zvolene, aj napriek zložitým podmienkam, v ktorých sa školstvo nachádza, prajem stabilitu a rozvoj.

Osobne sa teším na akademickú slávnosť našej univerzity k 70. výročiu jej existencie vo Zvolene.

Vivat Universitas Technicae Zvolensis!

Rudolf Kropil
rektor

8

AKADEMICKÝ ZVOLEN 2022

17

DNI BEZ BARIÉR
V ARBORÉTE BOROVÁ HORA

13

STANOVISKO SRK K ATUÁLNEJ FINANČNEJ SITUÁCII VYSOKÝCH ŠKÔL

Obsah:

SPRAVODAJSTVO

Rokovala Správna Rada TUZVO	4
Z rokovania Vedeckej rady TUZVO	5
Rozpočet TUZVO na rok 2022 jednomyseľne schválený	7
Kolektívna zmluva na rok 2022	7
Akademický Zvolen 2022	8
Deň učiteľov 2022	9
Rada pre vnútorný systém kvality začala svoju činnosť	10
Etická komisia TUZVO	11
Univerzitné osobné príplatky tvorivým zamestnancom	11
Podpora zahraničným študentom	2
Ďalší pokles dotácie pre verejné vysoké školy	12
Stanovisko SRK k aktuálnej finančnej situácii vysokých škôl	13
Umiestnenie TUZVO v rebríčku SCImago	14
TUZVO má nových profesorov	15
Nový logotyp TUZVO pri príležitosti 70. výročia univerzity	16
Rozvojový projekt „Napĺňanie koncepcie zelenej univerzity na TUZVO“	16
Dni bez bariér v Arboréte Borová hora	17
K aktuálnym otázkam v ochrane manažmentu prírody a krajiny v SR	17
Aktualita z Vysokoškolského lesníckeho podniku	18
Hlavné cvičenia FEE s účasťou prokurátorky	19
Spolupráca so Slovenskou inšpekciou životného prostredia	20
Vítanie vtáčích poslov jari 2022	21
Zníženie energetickej náročnosti budovy Arboréta	22
Fond na podporu umenia opäť podporil nákup odbornej literatúry v Slovenskej lesníckej a drevárskej knižnici	22

VEDA A VÝSKUM

62. ročník medzinárodnej konferencie Študentskej vedeckej a odbornej činnosti	24
Katedra protipožiarnej ochrany súčasťou the China-Visegrád Group International Joint Research Center for Fire Science and Fire Protection	25
Aktuálne otázky v ochrane lesov pred požiarmi 2022	26

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

SILVANUS (Horizont 2020) – Stretnutie partnerov projektu v Brne	28
Pracovníci Katedry ekonomiky a riadenia lesného hospodárstva na stretnutí riešiteľov akcie COST IGCOORD v Slovinsku	29
Kde si dať výborný pastel de nata alebo v preklade pudingový koláčik? No predsa v Portugalsku!	29
Projekt Rise-Well očami mladého vedca (angl.)	31
Spolupráca medzi TUZVO a PURDUE UNIVERSITY v rámci programu Erasmus+ 2022	32
Erasmus+ Studies in Slovakia (angl.)	33
Na Erasme v Slovinsku	34

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Rektor udelil Pamätnú medailu TUZVO	35
Veľvyslanec Kuby navštívil TUZVO	36
Čestný titul „profesor emeritus“ pre prof. Milana Sanigu	37
Študentská anketa	38
Spomienka na Ing. Michala Mareka, CSc.	38
Rozlúčili sme sa s prof. Ing. JÁNOM BOROTOM, DrSc.	39

ŠPORT

Zimný športový deň TUZVO	42
Seniori a zdravie	42

ROKOVALA SPRÁVNA RADA TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE

Dňa 20. mája 2022 sa zišla na svojom 24. zasadnutí Správna rada Technickej univerzity vo Zvolene, ktorá zasadala pod vedením jej predsedu Ing. Miroslava Kuseina za účasti hostí – rektora TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., prorektorky TUZVO pre rozvoj prof. RNDr. Danice Kačíkovej, MSc., PhD., a Ing. Eleny Fekiačovej, vedúcej Ekonomického oddelenia TUZVO.

Výročnú správu o činnosti Technickej univerzity vo Zvolene za rok 2021 predložil rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil a odprezentovala prorektorka TUZVO pre rozvoj prof. Danica Kačíková. Informovala, že predložená správa je vypracovaná podľa osnovy, ktorá bola vydaná smernicou č. 46/2011 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre všetky verejné vysoké školy. Správa obsahuje prehľad činností univerzity v súlade s jej poslaním a dlhodobým zámernom rozvoja; výsledky hodnotení úrovne vo vzdelávacej činnosti a v oblasti vedy, techniky a umenia vedeckou radou; zmeny vnútorných predpisov a zmeny v orgánoch TUZVO. Pre rok 2021 bolo dodatkom k smernici č. 46/2011 doplnený obsah výročnej správy o bod „Krizová situácia v súvislosti s ochorením Covid-19“. Pozornosť upriamila na najdôležitejšie a najvýznamnejšie fakty a činnosti TUZVO v roku 2021, a to splnenie hlavných úloh vo všetkých oblastiach napriek obmedzujúcim protipandemickým opatreniam; zapísanie Konzorcia slovenských vysokých škôl (U10+) so sídlom na TUZVO do Registra vysokých škôl; vymenovanie 3 nových profesorov prezidentkou SR; zapojenie TUZVO do medzinárodného hodnotenia U-multirank. Informovala, že činnosť vykonávaná na TUZVO v roku 2021 sa hodnotila pomocou funkčného Vnútorného systému kvality na TUZVO, v ktorom sú zapojení aj samotní študenti. Pripravili sa nové vnútorné predpisy – Vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a Etický kódex a akademická integrita, ktoré sú v súlade so zákonom o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a so schválenými štandardmi kvality Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo. Počas krízovej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19 na TUZVO bola prerušená prezenčná výučba, zaviedla sa práca z domu, plánované aktivity sa presunuli do online priestoru a priebežne sa dopĺňali IKT na zabezpečenie kvalitnej výučby a ďalších činností.

Prof. Rudolf Kropil zdôraznil, že aj napriek situácii spôsobenej pandémie súvisiacou s ochorením Covid-19, sa vedenie TUZVO snažilo poskytnúť študentom čo najlepšie poznatky z jednotlivých študijných programov. Ocenil, že TUZVO a ostatné

vysoké školy presunuli výučbu do online priestoru – dištančnej výučby. Vyzdvihol úspešnosť TUZVO v získavaní projektov, v publikačnej činnosti úspešnosť TUZVO v hodnotení počtu výstupov v karentovaných publikáciách na tvorivého pracovníka (umiestnenie na 2. mieste zo všetkých vysokých škôl v SR) a založenie a zaregistrovanie Konzorcia slovenských vysokých škôl (U10+) so sídlom na TUZVO do Registra vysokých škôl.

Výročnú správu o hospodárení Technickej univerzity vo Zvolene za rok 2021 predložil rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil a odprezentoval kvestor TUZVO doc. Josef Drábek. Informoval, že hospodárenie TUZVO prebiehalo v zmysle platných zásad a pravidiel rozpočtových zákonov. Hlavným zdrojom financovania TUZVO bola dotácia poskytnutá zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Zľava: J. Drábek, M. Kusein, R. Kropil, D. Kačíková

Členovia Správnej rady TUZVO

Analyzoval výnosy a náklady v hlavnej a podnikateľskej činnosti TUZVO, stav a čerpanie fondov TUZVO. Konštatoval, že plánovaný hospodársky výsledok TUZVO bol naplnený aj napriek tomu, že hospodárenie na TUZVO v roku 2021 bolo negatívne ovplyvnené pandemiou súvisiacou s ochorením Covid-19. Hodnotil investičný rozvoj TUZVO (rekonštrukcia objektov a priestorov univerzity, rekonštrukcia ABH, obnova budovy VDL, vytvorenie coworkingového centra). Na záver zdôraznil, že finančné zdroje boli v roku 2021 vynakladané adresne v zmysle potrieb všetkých oblastí činnosti TUZVO a ich efektívneho zhodnotenia. Maximálna pozornosť bola venovaná štruktúre a stavu majetku a jeho celkového hospodárneho využitia. Realizované investície sú predpokladom rastu výkonnosti TUZVO v oblasti vedy a výskumu, ako aj celkovej kvality vzdelávacieho procesu.

Prof. Rudolf Kropil taktiež pozitívne zhodnotil výsledky hospodárenia TUZVO aj napriek poklesu dotácie poskytnutej z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. V dôsledku toho musela TUZVO prijať opatrenia v zmysle projektu Optimalizácia organizačnej štruktúry TUZVO. Pokles výnosov v hlavnej nedotačnej činnosti TUZVO bol čiastočne sanovaný mimoriadnou dotáciou z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na kompenzáciu strát spôsobených výpadkom príjmov z dôvodu prijatých protiepidemiologických opatrení. Upríamal dôraz na tvorbu fondov, ktoré postupne vznikali počas dlhodobého dosahovania veľmi úspešných výsledkov hospodárenia TUZVO (počas 10-tich rokov). Práve vďaka týmto fondom bude môcť TUZVO úspešne zvládnuť fungovanie v roku 2022 pri ďalšom poklese dotácie. V závere konštatoval, že pokles financovania vysokých škôl bude mať negatívny dopad na kvalitu pedagogického a vedeckovýskumného procesu.

Po diskusii Správna rada TUZVO zobrala so súhlasom na vedomie Výročnú správu o činnosti Technickej univerzity vo Zvolene za rok 2021 a Výročnú správu o hospodárení Technickej univerzity vo Zvolene za rok 2021 bez pripomienok. Jednomyseľne schválila aj Metodiku rozdelenia dotácie a tvorby rozpočtu Technickej univerzity vo Zvolene na rok 2022 a rozpočet Technickej univerzity vo Zvolene na rok 2022 vrátane rozdelenia na všetky organizačné súčasti Technickej univerzity vo Zvolene bez pripomienok.

Ďalej Správna rada TUZVO jednomyseľne udelila predchádzajúci písomný súhlas s návrhom rektora TUZVO na uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena na pozemkoch C KN parc. č. 519/26 a C KN parc. č. 519/27 nachádzajúcich sa v k. ú. Trnie, vo výlučnom vlastníctve Technickej univerzity vo Zvolene, evidovaných na katastrálnej mape, druh pozemku: ostatná plocha, zapísaných na LV č. 80, a to v prospech oprávneného z vecného bremena – obce Trnie, spočívajúceho v povinnosti Technickej univerzity vo Zvolene strpieť na pozemkoch C KN parc. č. 519/26 a C KN parc. č. 519/27 zriadenie, uloženie, vedenie, prevádzkovanie, užívanie, opravu a údržbu vodovodného potrubia „Rozšírenie vodovodu Kašova Lehôtka“, a za týmto účelom aj prístup k nemu v nevyhnutnej miere a na nevyhnutnú dobu, pešo ako aj motorovými vozidlami, vrátane vozidiel nákladných, a iných mechanizmov, a to v rozsahu vymedzenom v projektovej dokumentácii „Rozšírenie vodovodu Kašova Lehôtka zmena č.1“, vypracovanej Ing. Jánom Janecom – MMJ, Haškova 30, 974 11 Banská Bystrica, zo dňa 01/2019, a to odplatne na časovo neobmedzenú dobu.

Josef Drábek
kvestor TUZVO a podpredseda Spr TUZVO
Foto: M. Rusnák

Host a členovia Správnej rady TUZVO

Z ROKOVANIA VEDECKEJ RADY

Vedecká rada TU vo Zvolene sa zišla na rokovaní, ktoré sa uskutočnilo hybridnou formou 23. júna 2022 pod vedením jej predsedu Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., rektora univerzity.

V úvode rokovania predseda Vedeckej rady TUZVO (VR) odovzdal dekréty novým docentom, ktorí habilitovali na TUZVO: doc. RNDr. Judite Kochjarovej, CSc., z Katedry fytoológie Lesníckej fakulty TUZVO, ktorá bola vymenovaná za docentku v odbore lesnícka fytoológia; doc. Ing. Juliánovi Tomašítkovi, PhD., z Katedry plánovania lesných zdrojov a informatiky Lesníckej fakulty TUZVO, vymenovanému za docenta v odbore hospodárska úprava lesov a doc. Ing. Eve Mračkovej, PhD., z Katedry protipožiarnej ochrany Drevárskej fakulty TUZVO, ktorá bola vymenovaná za docentku v odbore záchranné služby.

Rektor TUZVO na návrh dekana Drevárskej fakulty a predsedu Vedeckej a umeleckej rady DF TUZVO prof. Ing. Jána Sedláčika, PhD., predložil na rokovaní VR návrh na vymenovanie doc. Ing. Andrey Majlingovej, MSc., PhD., za profesorku v odbore inauguračného konania záchranné služby. Vedecká rada dospela k záveru, že v osobe doc. A. Majlingovej ide o uchádzačku s výraznou publikačnou a pedagogickou činnosťou, ktorá má všetky predpoklady na vykonávanie funkcie profesorky. Ide o vedeckú osobnosť akceptovanú vedeckou komunitou u nás aj v zahraničí a návrh na jej vymenovanie za profesorku VR jednomyseľne schválila.

Ďalej VR prerokovala a jednomyseľne schválila dva dokumenty predložené prorektorom univerzity. Išlo o Hodnotenie vedeckovýskumnej činnosti TU vo Zvolene za rok 2021, prezentované prorektorom pre vedeckovýskumnú činnosť prof. Dr. Ing. Jaroslavom Šálkom a Hodnotenie vonkajších vzťahov TU vo Zvolene za rok 2021, prezentované prorektorom pre vonkajšie vzťahy doc. Ing. Branislavom Olahom, PhD. Rektor TUZVO profesor Rudolf Kropil uviedol: „Udržať sa na špici v hodnotení vedeckovýskumnej činnosti univerzít na Slovensku nie je jednoduché.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Veľmi ma teší identifikácia 2 špičkových tímov univerzity, pričom špičkové tímy sú len v 4 mestách na Slovensku, ako aj 11 excelentných tímov. Taktiež potešujúcou informáciou je umiestnenie univerzity medzi top 10 najlepších vysokými školami na Slovensku hodnotenými v rebríčku SCImago.“

VR ďalej zobrala na vedomie informáciu o projektoch operačných programov EÚ. Správu o projektoch spracovala prorektorka pre rozvoj prof. RNDr. Danica Kačíková, MSc., PhD., v spolupráci s vedúcou Oddelenia riadenia projektov Ing. Monikou Koreňovou, PhD. Medzi iným prof. D. Kačíková uviedla, že v najbližšom období bude nevyhnutné priebežne sledovať stratégie čerpania eurofondov na programové obdobie 2021 – 2027, resp. pripraviť sa na avizované možné čerpanie finančných prostriedkov na rozvoj i na výskumnú činnosť univerzity z Plánu obnovy EÚ.

V ďalšom bode rokovania VR TUZVO schválila nominantov na členov výberovej komisie na obsadenie funkčného miesta docenta alebo profesora, ako aj členov stálej pracovnej skupiny v študijnom odbore ekonómia a manažment za univerzitné študijné programy a novú Organizačnú smernicu TU vo Zvolene – Politiky kvality, ktorá je integrálnou súčasťou vnútorného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania na TUZVO.

Na záver rokovania rektor a predseda VR TUZVO prof. R. Kropil poďakoval všetkým za účasť na rokovaní a poprial všetko dobré do nasledujúceho obdobia.

Lúbia Benková, Rektorát
Foto: autorka

Zľava: E. Mračková, R. Kropil, J. Kochjarová, J. Tomašík

ROZPOČET TUZVO NA ROK 2022 JEDNOMYSEĽNE SCHVÁLENÝ

Dňa 11. mája 2022 bol Akademickým senátom TUZVO jednomyseľne schválený rozpočet univerzity na rok 2022.

Predloženiu návrhu Metodiky rozdelenia dotácie a tvorby rozpočtu TU vo Zvolene na rok 2022 na rokovanie Akademického senátu predchádzalo schválenie materiálu Kolégiom rektora a Vedením TU vo Zvolene. Návrh Metodiky prerokovalo a jednomyseľne schválilo na svojom zasadnutí dňa 19. apríla 2022 Vedenie TUZVO a následne 26. apríla 2022 poradný orgán Kolégium rektora.

Rektor TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., po rokovaniach o rozpočte uviedol:

„Teší ma skutočnosť, že predložená Metodika a návrh rozpočtu boli jednomyseľne schválené vo Vedení univerzity, ako aj v Kolégiu rektora TUZVO napriek tomu, že výška rozpočtu je opäť, oproti minulému roku znížená.“ Ďalej konštatoval:

„Dotácia pre TUZVO na rok 2022 je znížená takmer o 1,2 mil. Eur. Pokles dotácie pre všetky verejné vysoké školy celkovo predstavuje čiastku viac ako 27 mil. Eur.“

Pokles dotácie zohľadňuje opatrenia z Revízie výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe, ktoré spočívajú v optimalizácii počtu nepedagogických zamestnancov rozložených na viacero rokov a postupné znižovanie počtu vysokoškolských učiteľov verejných vysokých škôl, s čím súvisí aj znižovanie osobných výdavkov v roku 2022 s postupným nábehom a odstupným, resp. odchodným.

„Redukcii počtu zamestnancov, či už pedagogických alebo nepedagogických, sa verejné vysoké školy nevyhnú. V roku 2022 sa majú verejné vysoké školy zredukovať celkovo o 1400 pracovných miest,“ dodal rektor.

V tomto roku, aj napriek námietkam reprezentácii vysokých škôl, opäť nastali nové zmeny v Metodike rozdelenia dotácie. Konkrétne zmeny v metodike rozpisu finančných prostriedkov na rok 2022 priblížil kvestor doc. Ing. Josef Drábek, CSc., a prorektor pre pedagogickú prácu RNDr. Andrej Jankech, PhD.

Kvestor doc. Josef Drábek upozornil najmä na nevyhnutnosť potreby krytia mzdových nákladov a nevyhnutnosť redukcie počtu pracovných miest, čomu sa verejné vysoké školy nevyhnú, ak chcú získať dodatočné zdroje, ktoré budú viazané vo výkonnostných zmluvách.

Rektor prof. Rudolf Kropil k rozdeleniu dotácie medzi iným uviedol: *„Finančné prostriedky na odstupné a odchodné pre zamestnancov budú hradené zo zdrojov TUZVO. V prípade, že pôjde o rozviazanie pracovného pomeru pred 1. 7. 2022, celá suma bude hradená z tohto zdroja. V prípade, ak by išlo o rozviazanie pracovného pomeru s neskorším dátumom, napr. od 1. 8. 2022, bude hradený alikvotný podiel. Týmto spôsobom sa pozitívny efekt na úspore finančných prostriedkov očakávaný z redukcie pracovných miest prejaví v rozpočtoch fakúlt a OOS ihneď, nie až na budúci rok.“*

Lubica Benková, Rektorát

KOLEKTÍVNA ZMLUVA NA ROK 2022 PODPÍSANÁ

Dňa 15. marca 2022 rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., a predseda Rady Univerzitnej odborovej organizácie doc. Ing. Ján Kováč, PhD., podpísali Kolektívnu zmluvu TU vo Zvolene na rok 2022 s účinnosťou od 1. marca 2022.

V Kolektívnej zmluve na rok 2022 boli oproti minuloročnej zmluve kolektívnym vyjednávaním dohodnuté viaceré pozitívne zmeny:

- navýšenie príspevku zamestnávateľa na DDS na 19,00 €,
- zvýšenie príspevku zo sociálneho fondu pri súvislej práceneschopnosti dlhšej ako 3 mesiace na 250,00 €,
- individuálny príspevok zamestnávateľa na regeneráciu pracovnej sily zostáva 80,00 € a zamestnancom bude vyplatený bez predloženia dokladov,
- zvýšenie príspevku zo sociálneho fondu pri prvom skončení pracovného pomeru z dôvodu odchodu do starobného (invalidného) dôchodku, pri zohľadnení počtu nepretržite odpracovaných rokov,
- zvýšenie príspevku na kúpeľnú liečbu na 350,00 €,
- zvýšenie príspevku pre darcov krvi,
- zvýšenie príspevku na cestovné,
- zvýšenie príspevku zo sociálneho fondu na jedno hlavné jedlo na 0,60 €.

Ján Kováč
Univerzitná odborová organizácia

Zľava: rektor TUZVO R. Kropil, predseda UOO Ján Kováč

AKADEMICKÝ ZVOLEN 2022

V dňoch 5. – 7. júla 2022 sa vo Zvolene konal už 25. ročník medzinárodného festivalu vysokoškolských folklórnych súborov Akademický Zvolen 2022. Na slávnostnom galakonzerte v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene 7. júla 2022 bol vyhlásený laureát festivalu. Stal sa ním Univerzitný folklórny súbor Mladosť z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Na festivale, ktorého sa zúčastnilo 6 folklórnych súborov zo Slovenska a 5 súborov zo zahraničia, sa súťažilo o hlavnú cenu festivalu – Zvolenskú fujaru.

Takmer 350 mladých ľudí – spievajúcich, hrajúcich na hudobné nástroje či tancujúcich, súťažilo v Divadle J. G. Tajovského. Ich vystúpenia počas festivalových večerov na Námestí SNP vo Zvolene a krojovaný sprievod mestom znovu potvrdili záujem obyvateľov tohto regiónu o folklór v podaní slovenských, ale aj zahraničných súborov.

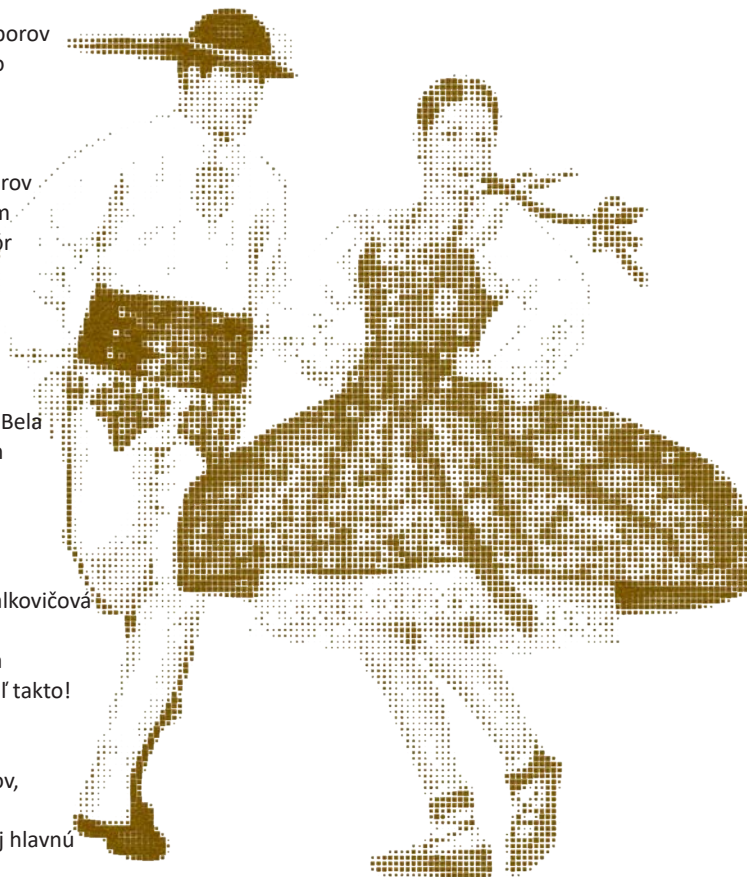
Všetky vystúpenia sledovala odborná porota, ktorá hodnotila hudbu, spev, tanec, námet, scénické spracovanie či autentickosť odevov. Na základe posúdenia odbornej poroty sa víťazom festivalu stal Univerzitný folklórny súbor Mladosť z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorý vystúpil s programovým blokom „Preleť vtáčku, preleť...“ Išlo o suitu hudobno-tanečných obrazov vychádzajúcich z artefaktov tanečnej a spevnej kultúry Telgártu.

Osobitým ocenením festivalu bola Cena primátorky mesta Zvolen. Osobne ju odovzdala primátorka Lenka Balkovičová folkloristom súboru Zobor, ktorého zriaďovateľom je Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. Zobor sa na Akademickom Zvolene 2022 predstavil programom Čiľ takto! Choreografia ich vystúpenia reflektovala rôzne vrstvy hudobno-tanečnej tradície regiónu Tekov a vychádzala z rôznych dostupných pramenných materiálov obci Čajkov, Rybník, Hronské Kľačany a Kozárovce.

Ceny za jednotlivé prvky umeleckých prejavov, ako aj hlavnú cenu festivalu – Zvolenskú fujaru odovzdal súborom prorektor Technickej univerzity vo Zvolene a prezident festivalu Branislav Olah. Vo svojom príhovore poďakoval všetkým účastníkom, ocenil ladnosť ich pohybov a ľubozvučnosť hudby. Poďakoval tiež celému organizačnému tímu a divákovi za vytvorenie vynikajúcej atmosféry.

Štafetu organizovania akademického folklórneho festivalu prevzal Milan Šimko, prorektor pre vzdelávanie Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, ktorá bude organizovať festival ako Akademickú Nitru 2023 o rok. Galakonzert a zároveň aj festival Akademický Zvolen 2022 sa tradične skončil študentskou hymnou Gaudeamus Igitur.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: autorka

Zľava: L. Balkovičová, 3. členovia FS Zobor, B. Olah, P. Gejdoš

DEŇ UČITEĽOV 2022

Rektor TU vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., v roku 2014 obnovil tradíciu oceňovania pedagogických zamestnancov Technickej univerzity vo Zvolene pri príležitosti Dňa učiteľov. Deň učiteľov, ktorý si pripomíname v deň narodenia učiteľa národov Jána Amosa Komenského, je vyjadrením uznania práce všetkých pedagogických pracovníkov, pre ktorých je práca poslaním.

Na základe nominácií zaslaných dekanmi jednotlivých fakúlt rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., udelil 28. marca 2022 Plaketu J. A. Komenského za rok 2022 za mimoriadny prínos v oblasti vzdelávania na Technickej univerzite vo Zvolene nasledujúcim učiteľom:

doc. Ing. Katarína Střelcovej, PhD.,

za dlhodobý prínos v oblasti pedagogického procesu na Lesníckej fakulte, najmä pri zabezpečovaní predmetov v bakalárskom stupni štúdia z oblasti bioklimatológie. Pani doc. Střelcová je medzi študentmi obľúbená a pravidelne sa zúčastňuje ich podujatí. Ako autorka a spoluautorka publikovala množstvo odborných príspevkov a publikácií, ktoré sú vhodné aj ako didaktické materiály pre študentov. O obľúbenosti a odbornosti pani docentky Střelcovej svedčí aj vysoký počet vedených záverečných prác.

Ing. Juliánovi Tomašíkovi, PhD.,

za vysokú didaktickú úroveň pri výučbe predmetov z oblasti geodézie, fotogrametrie a mapovania na Lesníckej fakulte.

O pedagogickej kvalite p. doc. Tomašíka svedčí každoročne množstvo pozitívnych ohlasov od študentov zistených procesom evaluácie predmetov. Ako autor, resp. spoluautor publikoval viacero odborných publikácií, ako aj skrípt, či monografií s vysokou didaktickou hodnotou. Patrí medzi obľúbených vedúcich záverečných prác, rovnako je medzi študentmi obľúbený vďaka svojmu citlivému a ľudskému prístupu.

prof. Ing. Romanovi Réhovi, CSc.,

za dlhoročnú výchovno-vzdelávaciu prácu a tvorivú vedeckovýskumnú činnosť, ktorou sa významne podieľa na pedagogickej príprave vysoko kvalifikovaných odborníkov v oblasti technológií výroby a vlastností kompozitných drevných materiálov, okresných dýh a dekoračných úprav dreva. Počas svojho viac ako 39-ročného pôsobenia na Drevárskej fakulte výrazne prispel k formovaniu pedagogického procesu v danej oblasti.

doc. Ing. Marekovi Potkánymu, PhD.,

za podnetný, zanieteny a mimoriadne ľudský prístup, za dlhodobú hodnotnú pedagogickú činnosť, ktorou významne prispel k výchove množstva vysokokvalifikovaných ekonómov a manažérov, ako aj za aktívnu a všestrannú pomoc študentom pri riešení študijných problémov. Je príkladným vysokoškolským pedagógom, ktorý sa svojou osobnosťou

Zľava: R. Kropil a A. Jankech

a vedomostnou integritou veľkou mierou podieľal na formovaní pedagogického procesu v oblasti kalkulácií a rozpočtov v odvetví spracovania dreva, čím sa významne zaslúžil o napĺňanie poslania Drevárskej fakulty a Technickej univerzity vo Zvolene.

doc. Ing. Helene Hybskej, PhD.,

za dlhoročnú intenzívnu pedagogickú činnosť, propagáciu štúdia na FEE a všestrannú pomoc študentom. Doc. Hybská sa podieľa na vytváraní študijných programov a vyučuje predmety so zameraním na chémiu životného prostredia, toxikológiu a kvalitu vôd.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

doc. Ing. Martine Slámovej, PhD., za kvalitnú a intenzívnu pedagogickú činnosť v oblasti územného plánovania a vedenie študentov k získavaniu praktických zručností v oblasti zobrazovacích metód a ateliérovej tvorby, ktoré výrazne napomáhajú uplatneniu absolventov v praxi.

doc. Ing. Petrovi Koledovi, PhD., za úspešnú pedagogickú činnosť, čo potvrdzujú aj pozitívne reakcie študentov, za príkladné vedenie záverečných prác, ako aj za vysoko odborný prístup k výučbe predmetov z oblasti elektrotechniky a radiacích systémov strojov. Doc. Koleda je autorom a spoluautorom viacerých učebných textov, ktoré sú cenným zdrojom informácií pre študentov na Fakulte

techniky. Udelenie plakety je súčasne ocenením aktivít doc. Koledu, ktoré významným spôsobom prispievajú k prepojeniu vzdelávania na Fakulte techniky s požiadavkami priemyselnej praxe.

Ing. Márii Vargovskej, PhD., za jej inšpiratívny prístup

k výchovnovzdelávacej činnosti, za odbornú tvorivosť pri návrhu a realizácii výučbových modelov študentov, za časovo neobmedzenú pomoc študentom pri riešení ich študijných problémov, za kvalitnú pedagogickú prácu pri výučbe predmetov v oblasti dopravnej a manipulačnej techniky. O jej aktívnej činnosti svedčia viaceré úžitkové vzory. Pod vedením Ing. Vargovskej vyrástlo veľa úspešných bakalárov a diplomantov.

Jej prístup výrazne prispel k výchove kvalifikovaných odborníkov v oblasti výrobných techník.

Rektor prof. Rudolf Kropil ďakuje oceneným učiteľom za dlhoročnú výchovno-vzdelávaciu činnosť, skvalitňovanie výučby a jej prepojenie s potrebami praxe.

Vedenie univerzity vyjadruje srdečné blahoželanie všetkým pedagogickým zamestnancom univerzity ku Dňu učiteľov a osobitne oceneným učiteľom.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: M. Rusnák

RADA PRE VNÚTORNÝ SYSTÉM KVALITY ZAČALA SVOJU ČINNOSŤ

Dňa 22. marca 2022 sa uskutočnilo 1. zasadnutie Rady pre vnútorný systém kvality (RVSK) na TU vo Zvolene.

Po slávnostnom úvode, na ktorom predseda RVSK Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., odovzdal členom menovacie dekréty, rokovanie pokračovalo podľa schváleného programu.

Za podpredsedu RVSK bola zvolená prof. RNDr. Danica Kačíková, PhD., MSc. Členovia RVSK schválili indikatívny harmonogram zasadnutí v roku 2022 a zobrali na vedomie informácie o počte a zložení stálych pracovných skupín a programových rád, ako aj počtoch zosúladovaných a rušených študijných programov a habilitačných a inauguračných konaní na TU vo Zvolene.

Po diskusii predseda RVSK v závere rokovania zažal členom RVSK úspešnú prácu v oblasti implementácie vnútorného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania na TU vo Zvolene, pričom zdôraznil nezastupiteľnú a významnú úlohu zástupcov študentov v tomto významnom orgáne univerzity.

Danica Kačíková, RVSK

ETICKÁ KOMISIA TUZVO

V súlade s Organizačnou smernicou č. 8/2021 Etický kódex a akademická integrita na Technickej univerzite vo Zvolene rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., vymenoval členov etickej komisie s účinnosťou od 2. mája 2022 na obdobie štyroch rokov.

Členmi sa stali: Dr. phil. Mgr. Veronika Deáková, prof. RNDr. Ján Gáper, CSc., doc. Ing. Stanislav Kucbel, PhD., JUDr. Danica Lukáčová, doc. Ing. Erika Sujová, PhD., prof. Ing. Ján Tuček, CSc., a doc. Ing. Martin Zachar, PhD.

Na prvom stretnutí etickej komisie, ktoré sa konalo 24. júna 2022, rektor prof. Rudolf Kropil odovzdal členom menovacie dekréty a členovia zvolili spomedzi seba predsedu komisie. Stal sa ním doc. Martin Zachar.

Rektor prof. Rudolf Kropil poďakoval členom etickej komisie, že súhlasili s ich vymenovaním, a zároveň uviedol, že ich činnosť bude veľmi dôležitá, ale aj náročná.

Etická komisia je nezávislý poradný orgán rektora TU vo Zvolene. Jej postavenie a pôsobnosť je upravená v čl. 7 organizačnej smernice č. 8 /2021 Etický kódex a akademická integrita na Technickej univerzite vo Zvolene, ktorá bola schválená Vedeckou radou TUZVO 14. decembra 2021.

Lubica Benková, Rektorát

Foto: autorka

Univerzitné osobné príplatky tvorivým zamestnancom

*Na Technickej univerzite vo Zvolene boli aktualizované priznané osobné príplatky pre tvorivých pracovníkov na všetkých fakultách a súčastiach univerzity, a to v súlade s rozvojovým programom *Ludské zdroje Dlhodobého zámeru TU vo Zvolene*, ktorý sa týka hodnotenia, motivácie a odmeňovania zamestnancov.*

Čiastka na univerzitné príplatky zo zdrojov Motivačného fondu ostane mesačne na výške 22 000 € a bola vygenerovaná univerzitou a fakultami v rokoch 2019 a 2020 z dotácie, nedotačnej činnosti, z refundácií projektov, podnikateľskej činnosti a i. Po vyhodnotení plnenia piatich kritérií u 276 tvorivých zamestnancov boli 258 tvorivým zamestnancom TUZVO priznané osobné príplatky (OP) na obdobie od 1. mája 2022 do 30. apríla 2023 v rozsahu od 1 do 572 € mesačne. Priemerná výška osobného príplatku predstavuje hodnotu 79,71 € a prostredná hodnota priznaného osobného príplatku je 48 €. Vedenie TU vo Zvolene považuje univerzitné príplatky za významný motivačný nástroj na zvýšenie výkonnosti pracovníkov univerzity. Zároveň vedenie univerzity nevyklučuje doplnenie, resp. navýšenie osobných príplatkov z fakultných zdrojov.

Údaje o priznaných osobných príplatkoch sú v prílohe 1.

Kritériá na priznanie osobných príplatkov pre pedagogických a vedeckovýskumných zamestnancov TU vo Zvolene v roku 2022

Kritériá boli mierne modifikované v roku 2018. V kritériu 1 sa rozšíril rozsah priznávania príplatku už od 500 hodín pedagogickej činnosti. V kritériu 4 sa hodnotenie garancií a spolugarancií odvíja od stupňa štúdia a v I. až III. stupni štúdia sa prepočítava váhovo podľa počtu študentov v študijnom programe. Kritérium, ktoré zohľadňuje h index tvorivého zamestnanca, bol v roku 2022 modifikovaný, príplatky sa priznávajú v nasledovných kategóriách: nad 15, 10-14 a 5-9.

1. Pedagogická činnosť.

Pre pedagogických a vedeckovýskumných zamestnancov – priemer výučby za akademické roky 2019/20 a 2020/21 nad 500 h, ktorý sa bude posudzovať ako

- výkon od 500 do 700 hodín v 1/3 rozsahu;
- výkon od 701 do 900 hodín v 2/3 rozsahu;
- výkon od 901 do 1800 hodín v celom rozsahu;
- výkon nad 1800 hodín podľa písmena c plus 2/3 z výkonu nad 1800;
- výkon nad 2700 hodín podľa písmena d plus 1/3 z výkonu nad 2700.

2. Podiel publikačnej činnosti v kategórii A1, A2, B a C prepočítanej podľa podielov autorov z TUZVO za roky 2019 a 2020 evidovaných v CREPČ alebo CREUČ a podľa ich váhy z metodiky delenia dotácie.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

3. Podiel objemu a počtu domácich a zahraničných grantov na vedu a techniku získaných zodpovedným riešiteľom v rokoch 2019 a 2020 v kategóriách do 10 tis. EUR/rok, od 10 tis. EUR do 50 tis. EUR/rok a nad 50 tis. EUR/rok v pomere 1 : 2 : 3. Do hodnotenia neboli zahrnuté projekty zo ŠF EÚ.

4. Garanti a spolugaranti študijných programov a práv na habilitácie a vymenúvanie profesorov (Ha). Osobné príplatky sú stanovené za garantovanie a zabezpečovanie študijných programov ako súčin bodov za garancie a váhy podľa počtu študentov.

5. H index tvorivého zamestnanca v databáze WoS (Core collection) v kategóriách nad 15, 10-14 a 5-9 v pomere 3 : 2 : 1.

Kritériá boli schválené vo vedení TUZVO 2. mája 2022.

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
rektor TUZVO

Štatistiky	Priplatok 2014	Priplatok 2015	Priplatok 2016	Priplatok 2017	Priplatok 2018	Priplatok 2019	Priplatok 2020	Priplatok 2021	Priplatok 2022
Priemer	31,25 €	39,74 €	46,36 €	54,79 €	62,94 €	70,34 €	81,48 €	78,01 €	79,71 €
Min	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Max	296 €	300 €	331 €	365 €	408 €	485 €	548 €	527 €	572 €
Výška ročnej dotácie	120 000 €	144 000 €	168 000 €	192 000 €	216 000 €	240 000 €	264 000 €	264 000 €	264 000 €
Počet TZ	320	303	302	292	286	282	270	282	276
Počet TZ s OP vo výške nad 200,01€	3	7	14	14	20	27	29	30	29
Počet TZ s OP vo výške 100,01 až 200,00€	20	24	20	30	38	31	39	35	37
Počet TZ s OP vo výške 50,01 až 100,00€	39	49	59	59	49	58	59	67	71
Počet TZ s OP vo výške 25,01 až 50,00€	65	65	52	68	68	71	57	58	51
Počet TZ s OP vo výške 10,01 až 25,00€	72	64	74	64	55	34	35	43	41
Počet TZ s OP vo výške 1,01 až 10,00€	59	50	61	48	41	44	46	27	29
Počet TZ s OP vo výške 0,00€	62	44	22	9	15	17	5	22	18

Podpora zahraničným študentom

Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene už 25. februára 2022 zriadilo Podporné centrum pre študentov (<https://www.tuzvo.sk/sk/podporne-centrum-pre-studentov-tuzvo-0>) ako miesta prvého kontaktu a odsúhlasilo finančnú podporu zahraničným študentom postihnutým vojnovým konfliktom na Ukrajine.

Od marca 2022 naša univerzita podporila mimoriadnym štipendiom vyplácaným každý mesiac 10 ukrajinských a 4 ruských študentov. Zároveň boli týmto študentom na základe ich žiadosti znížené poplatky za ubytovanie na úroveň udržiavacieho poplatku za obdobie február, marec, apríl a máj. Univerzita bude v tejto podpore pokračovať aj naďalej.

Študentská časť Akademického senátu TUZVO v spolupráci s vedením univerzity zorganizovali v Študentskom domove Ľ. Štúra v dňoch 8. - 10. marca 2022 materiálnu zbierku na pomoc obyvateľom Ukrajiny. Vyzbieraný materiál bol odovzdaný vedeniu Banskobystrického samosprávneho kraja, ktoré zorganizovalo konvoj smerujúci priamo na Ukrajinu – do Záporožia.

Pomoc študentom je koordinovaná a finančne podporovaná aj Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Sekcia vysokých škôl pravidelne organizuje informačné online stretnutia, na ktorých informuje vysoké školy o vývoji situácie a aktuálnych otázkach pomoci ukrajinským študentom a akademikom.

Referát pre vonkajšie vzťahy

Foto: archív TUZVO

Ďalší pokles dotácie pre verejné vysoké školy

Dňa 13. januára 2022 na Technickej univerzite vo Zvolene rokovali rektorky a rektori o návrhu rozpisu dotácie pre verejné vysoké školy na rok 2022.

Rektori vysokých škôl sú pobúrení návrhom rozpisu dotácie pre verejné vysoké školy v roku 2022. V súčasnosti neexistuje racionálny dôvod opätovného dramatického znížovania financovania a prehĺbenia útlmu slovenských vysokých škôl. Navrhované zníženie dotácie spolu s nárastom cien energií je likvidačné, pretože priamo ohrozuje základný chod univerzít. Zníženie dotácie spôsobí zvýšenie odlivu študentov a mladých kvalitných pedagógov a vedcov do zahraničia a bude závažnou prekážkou realizácie ohlasovanej reformy. Takýto deštruktívny zásah nemá obdobu v histórii vysokých škôl po roku 1989. Slovenská rektorská konferencia (SRK) vyzýva predsedu vlády SR na stretnutie o riešení krízového stavu.

Prezident SRK a rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil uviedol: „Medziročný pokles dotácie pre verejné vysoké školy o 27 mil. EUR a deficit z roku 2021 vo výške 18 mil. EUR spolu s odhadom zvýšených nákladov na energie bude predstavovať celkový deficit vo výške viac ako 60 mil. EUR. Vzhľadom na uvedené požiadame predsedu vlády SR o pracovné stretnutie k riešeniu krízového stavu vysokého školstva.“

Nielen SRK, ale aj zahraničné autority zdôrazňujú, že slovenské vysoké školy sú dlhodobo podfinancované. Rektorky a rektori s rozčarováním vnímajú zavádzajúce informácie o údajne porovnateľnom financovaní slovenských vysokých škôl s vysokými školami okolitých krajín, či personálnom predimenzovaní slovenských vysokých škôl.

V dôsledku pandémie, inflácie a energetickej krízy dochádza k významnému nárastu cien komodít a vstupov, ktoré majú priamy vplyv na zabezpečenie prevádzky vysokých škôl, a to v čase, kedy vysoké školy čelia náročnému procesu implementácie vnútorného systému zabezpečovania kvality

vzdelávania. Úsporné opatrenia a finančná nestabilita majú vážne dlhodobé až deštruktívne dôsledky na kvalitu a možnosti vzdelávania na slovenských vysokých školách. SRK požaduje dodatočné zdroje na vykrytie týchto zvyšujúcich sa nákladov.

Lubica Benková, Rektoriát

Foto: autorka

Stanovisko SRK k aktuálnej finančnej situácii vysokých škôl

My, rektorky a rektori slovenských vysokých škôl, opakovane upozorňujeme na nedostatočné financovanie vysokoškolského sektora. Rovnaký záver konštatovali okrem iných aj OECD (2021) a Najvyšší kontrolný úrad SR (2018). Dlhodobé podfinancovanie považujeme za kľúčový problém vysokého školstva, čoho dôsledkom je nízka viditeľnosť našich univerzít vo svetových rebríčkoch univerzít, ale aj rastúci podiel mladých ľudí, ktorí sa rozhodnú pre dlhodobé štúdium v zahraničí. Budúcnosť slovenského vysokého školstva sa dnes zdá byť neistejšia ako kedykoľvek predtým. Je najvyšší čas začať skutočne investovať do vysokého školstva a ukázať mladým ľuďom, že na nich záleží. Opätovne žiadame predsedu vlády SR o bezodkladné stretnutie, pretože ekonomická situácia v rezorte vysokých škôl je nedôstojná a nezodpovedá ich poslaniu v spoločnosti. Ďalšie predlžovanie tejto kritickéj až katastrofálnej situácie a nechota zo strany zodpovedných hľadať riešenia a východiská z nej môžu viesť k tomu, že vysoké školy nebudú môcť začať nový akademický rok v riadnom termíne.

1. V porovnaní s krajinami V3 vynakladá SR menej finančných prostriedkov na vysokoškolské vzdelávanie (v roku 2018 to bolo 6 979 USD oproti 8 163 USD) a na vedu (2 640 USD oproti 2 836 USD) z balíka ročných výdavkov na študenta (MF SR, 2021). Naopak nadpriemerne financuje služby pre študentov (2 096 USD oproti 470 USD), ktoré tak deformujú štatistiky a porovnania. Aj vrátane služieb študentom, ktoré nie sú určené na chod a ani na rozvoj vysokých škôl, SR vynakladá len 0,8 % HDP z verejných výdavkov na terciárne vzdelávanie oproti 0,93 % v krajinách V3 (v 2018 podľa OECD, 2021). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vláda SR financuje len 50,72 % činností verejných vysokých škôl (NKÚ, 2018).

pokračovanie článku – nasledujúca strana

2. Na základe rozdielnych vstupov do porovnania počtu študentov na jedného učiteľa (ÚHP, 2020 a SAAVŠ, 2022) pristúpila vláda SR od roku 2021 k zníženiu rozpisu dotácie zo štátneho rozpočtu na verejné vysoké školy. V roku 2021 bol deficit vo výške 18 mil. eur a v roku 2022 už 27 mil. eur. Pokles verejných výdavkov na vysoké školy má, žiaľ, pokračovať aj v roku 2023, a to o ďalších 27 mil. eur. Avšak budúcnosť nášho sektora sa dramaticky mení aj vzhľadom na požiadavky, ktoré na vysoké školy kladú vláda, podnikateľský/súkromný sektor, študenti a ich rodičia, ale aj Európska únia, UNESCO a ďalší aktéri. Zvyšujúce sa nároky nesprievádza navyšovanie verejných výdavkov, ale paradoxne ich krátenie, ku ktorému sa pridal rast cien energií, inflácia, oprávnená požiadavka zamestnancov na valorizáciu plátov.

3. Na zvýšené náklady na energie budú verejné vysoké školy potrebovať v roku 2022 minimálne 12, 9 mil. eur. Podľa OECD bola v apríli 2022 inflácia v SR na úrovni 11,7%. Tá bude mať dopad na rast cien tovarov a služieb, už dnes sa odráža v cenách materiálov pre investičné projekty, akým je napríklad ACCORD a ďalšie rozvojové projekty, čo ohrozuje ich implementáciu.

4. Slovensku sa nevyhýbajú globálne problémy. Pandémia ochorenia Covid-19 ukázala, že naše vysoké školy sú flexibilné, dokážu sa prispôbiť nepredvídateľným situáciám. Aj keď kvôli pandémie prišli o významnú časť príjmov zo svojej hlavnej, ako aj z podnikateľskej činnosti, boli pripravené pokračovať v poskytovaní vzdelávania. Podľa údajov samotných vysokých škôl v roku 2021 prišli z dôvodu pandémie o minimálne 31,6 mil. eur a do 31. 3. 2022 o ďalších 2,6 mil. eur, pričom štát dokázal z viacerých kapitol pokryť ich stratu na úrovni minimálne 25,8 mil. eur.

5. V nadväznosti na vojnu, ktorú vedie Rusko na Ukrajine, sa zvýšili požiadavky aj na slovenské vysoké školy. Tie solidárne pomáhajú ukrajinským študentom a akademikom, ako aj ich rodinným príslušníkom a odídencom. K 31. marcu 2022 boli náklady verejných vysokých škôl určené na pomoc na úrovni 1,0 mil. eur, a to všetko z vlastných zdrojov.

6. Pokles verejných výdavkov na verejné vysoké školstvo má dopad aj na ľudské zdroje a personálnu politiku. Situácia na každej vysokej škole je špecifická, avšak v súvislosti s prebiehajúcou akreditáciou, ktorá zvyšila personálne nároky na zabezpečenie

študijných programov, sú vysoké školy v náročnom období. Niektoré vysoké školy museli prepúšťať pedagogických i nepedagogických zamestnancov už v roku 2020 a racionalizácia v sektore pokračovala. Napr. v minulom roku 12 verejných vysokých škôl prepustilo 733 zamestnancov a v prvom a druhom štvrtroku 2022 k nim pribudli mnohí ďalší zamestnanci. Niektoré verejné vysoké školy museli zmraziť platy v ostatných dvoch rokoch alebo pristúpili k dofinancovaniu plátov zamestnancov z mimodotlačných zdrojov či k zníženiu odmien. V prvom štvrtroku 2022 chýbali 7 verejným vysokým školám zdroje na platy na úrovni 2,9 mil. eur. Vysoké školy však potrebujú stabilizovať zostávajúci personál a zvýšiť doterajšiu platovú úroveň. To sú dôvody, pre ktoré podporujeme aj protest odborárov a ich snahu o dôstojné platy zamestnancov v rezorte školstva. #InvesticiadoBuducnosti

V Bratislave 13. júna 2022

za SRK:

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
prezident SRK

Foto: Ľubica Benková

Umiestnenie TUZVO v rebríčku SCImago

V rebríčku SCImago sa v tomto roku umiestnilo 15 verejných a jedna štátna vysoká škola zo Slovenska. Jednou z nich je aj TUZVO. Potešujúcou informáciou je, že všetkých 16 slovenských univerzít v tohtoročnom rebríčku SCImago zlepšilo svoje umiestnenie oproti roku 2021. Polovica z nich (8 univerzít) publikovala v najvplyvnejších vedeckých časopisoch sveta a boli zaradené do prvého kvartilu (25 %) vo svojich kategóriách podľa poradia ukazovateľa SCImago Journal Rank (SJRII).

SCImago klasifikuje výstupy a výkony akademických a výskumných inštitúcií podľa zložených ukazovateľov. Tieto kombinujú tri rôzne súbory ukazovateľov výkonnosti výskumu, inovačných výstupov a spoločenského dopadu meraných viditeľnosťou na webe. Aktuálne výsledky predstavujú časové obdobie medzi rokmi 2016 až 2020, okrem webových indikátorov, ktoré platia pre predchádzajúci rok.

Najlepšie umiestnenie v SIR 2022 zaznamenala Slovenská akadémia vied na 511. mieste (v roku 2020 jej patrilo 608. miesto). V rebríčku sa umiestnilo 16 slovenských univerzít, rovnako ako v roku 2021. Všetky si však zlepšili svoje umiestnenie. Najúspešnejšia slovenská vysoká škola bola Univerzita Komenského v Bratislave na 573. mieste (v roku 2021 obsadila 627. miesto).

Poradie	Pozícia v SIR 2022	Kvartil	Pozícia v SIR 2021	Pozícia v SIR 2020	Názov inštitúcie
1.	573.	Q1	627.	642.	UK
2.	619.	Q1	670.	-	UVLF
3.	651.	Q1	745.	743.	SPU
4.	667.	Q1	760.	755.	TUKE
5.	676.	Q2	774.	751.	UNIZA
6.	685.	Q1	777.	760.	UKF
7.	688.	Q1	762.	759.	UPJŠ
8.	689.	Q1	760.	753.	STU
9.	700.	Q2	808.	807.	UCM
10.	703.	Q2	801.	789.	TUZVO
11.	703.	Q1	791.	758.	SZU
12.	709.	Q2	812.	815.	Prešovská univerzita
13.	714.	Q2	794.	780.	UMB
14.	716.	Q2	819.	-	Trnavská univerzita
15.	720.	Q2	820.	-	Trenčianska univerzita
16.	732.	Q3	837.	828.	EUBA

Prvú trojku najúspešnejších slovenských univerzít tvoria ešte Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach na 619. mieste (v roku 2021 bola na 670. mieste) a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre na 651. mieste (v roku 2021 obsadila 745. miesto). Všetky tri v kvartile Q1. V tzv. prvom kvartile sa umiestnili aj Technická univerzita v Košiciach, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská technická univerzita

v Bratislave. Technická univerzita vo Zvolene a Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, ktorá reprezentuje štátne vysoké školy, sa v rebríčku delia o 703. miesto. TUZVO v roku 2021 bola na 801.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame niektoré VŠ pre porovnanie ich umiestnenia v rokoch 2021 a 2020.

SIR je označený ako „league table“. Je produktom Scimago Lab – divízie spoločnosti SRG S.L. Company. Cieľom rebríčka je poskytnúť inštitúciám, tvorcom politik a manažérom výskumu užitočný metrický nástroj na analýzu, hodnotenie a zlepšovanie ich aktivít, výstupov a výsledkov.

Lubica Benková, Rektoriát

TUZVO MÁ NOVÝCH PROFESOROV

Prezidentka SR Zuzana Čaputová 18. januára 2022 v Prezidentskom paláci v Bratislave za účasti štátneho tajomníka MŠVVaŠ SR Ľudovíta Paulisa, prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie a rektora TUZVO Rudolfa Kropila, ako aj predsedu výkonnej rady Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo SR Róberta Redhammera a iných významných hostí vymenovala 33 nových profesorov vysokých škôl.

Zľava: Z. Čaputová, P. Jaloviar

Medzi novovymenovanými profesormi sú dvaja z Technickej univerzity vo Zvolene.

Prof. Ing. Peter Jaloviar, PhD., z Katedry pestovania lesa Lesníckej fakulty bol vymenovaný za profesora v odbore pestovanie lesa, a prof. Ing. Jozef Krilek, PhD., z Katedry environmentálnej a lesníckej techniky z Fakulty techniky bol vymenovaný za profesora v odbore mechanizácia poľnohospodárskej a lesníckej výroby.

BLAHOŽELÁME !
Rudolf Kropil
rektor

Zľava: J. Krilek, R. Kropil, P. Jaloviar

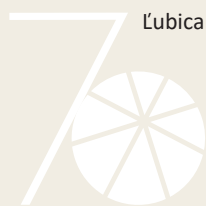
NOVÝ LOGOTYP TUZVO PRI PRÍLEŽITOSTI 70. VÝROČIA UNIVERZITY

Pri príležitosti 70. výročia svojho vzniku Technická univerzita vo Zvolene zverejnila nový logotyp.

Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene schválilo Dizajn manuál a Logotyp, ktorý bol spracovaný pri príležitosti 70. výročia vzniku TUZVO. Autorom je Ing. Miroslav Chovan, ArtD., z Katedry dizajnu nábytku a interiéru Drevárskej fakulty.

Logotyp k 70. výročiu vzniku univerzity svojím vizuálom poukazuje na jej zameranie, výsledkom čoho je technicky koncipované vyobrazenie znaku. Primárnym cieľom logotypu je pripomenúť a zároveň poukázať na význam výročia, konkrétne 70 rokov moderného vzdelávania. Základná forma logotypu výročia pozostáva z čísla „70“, resp. z letopočtov ohraničujúcich obdobie 1952 – 2022 a zo skráteného názvu univerzity „TUZVO“.

Základným motívom logotypu je výtvarne štylizované číslo „70“. Jednoduchý lineárny tvar číslice „7“ dopĺňa „0“ v tvare kruhu, ktorý je rozdelený na 8 polí. Stred osí je umiestnený excentricky. Osové členenie kruhu je odkazom na oficiálne logo Technickej univerzity vo Zvolene, ktorého tvar je odvodený od architektonického riešenia auly. Nový logotyp a Dizajn manuál je zverejnený v prílohe. Logo je dostupné vo Vydavateľstve TUZVO u PhDr. Evy Fekiačovej.

Ľubica Benková
Rektorát

1952 – 2022
TECHNICKÁ UNIVERZITA
VO ZVOLENE

ROZVOJOVÝ PROJEKT „Napĺňanie koncepcie zelenej univerzity na TUZVO“

S názvom „Obnažená univerzita“ bola 24. januára 2022 vo večerných televíznych novinách na TV Markíza odvysielaná reportáž redaktora Ľubomíra Fronka. Išlo o vonkajšiu fasádu budovy Technickej univerzity vo Zvolene. V júli 2020 na jednom z bočných štítov budovy spadlo kamenné obloženie. Opraviť budovu, na ktorú sa vzťahujú autorské práva architekta Vladimíra Dedečka, nebude ľahké ani lacné.

Rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil v rámci svojho pôsobenia v Rade vlády SR pre Plán obnovy a odolnosti SR, ako aj v rámci rokovaní s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR hľadá riešenie pri možnosti financovania komplexnej rekonštrukcie obvodového plášťa hlavnej budovy TUZVO. V tejto súvislosti uvádza: „Naša ideálna predstava je, aby sme inteligentnou fasádou vyriešili nielen plášť budovy, ale aj jej energetickú náročnosť. Hľadanie finančných zdrojov na celú budovu je náročné. Verím, že v spolupráci s Ministerstvom školstva, ale aj vládou SR potrebne zdroje nájdeme. Treba však počítať s tým, že ide o niekoľko miliónovú investíciu.“

Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR bol schválený rozvojový projekt 2021 „Napĺňanie koncepcie zelenej univerzity na TUZVO (Zelená univerzita) pod vedením projektovej manažérky prorektorky TUZVO pre rozvoj prof. RNDr. Danice Kačíkovej, MSc., PhD.

Projekt je rozdelený do 6 etáp:

1. Pilotné riešenie komplexnej obnovy časti obalového plášťa hlavnej budovy TUZVO, zodpovedný rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
2. Vybudovanie stojísk polopodzemných kontajnerov na komunálny a triedený odpad, zodpovedný kvestor doc. Ing. Josef Drábek, CSc.
3. Vybudovanie prvkov zelenej infraštruktúry TUZVO, zodpovedný dekan FEE prof. Ing. Marián Schwarz, CSc.
4. Podpora cyklickej dopravy zamestnancov a študentov TUZVO, zodpovedná Ing. Diana Krajmerová, PhD., Lesnícka fakulta.
5. Dobudovanie komunitnej záhrady v areáli TUZVO a ŠD Ľ. Štúra, zodpovedná Ing. Zuzana Gallayová, PhD., Fakulta ekológie a environmentalistiky.
6. Príprava environmentálnych štandardov a ich implementácia v podmienkach TUZVO, zodpovedný prorektor TUZVO pre vonkajšie vzťahy doc. Ing. Branislav Olah, PhD.

Ľubica Benková
Rektorát

Dni bez bariér v Arboréte Borová Hora

Stalo sa tradíciou, že začiatkom mája je pozornosť v Arboréte Borová hora TU vo Zvolene venovaná vzdelávaniu verejnosti s preferenciou zdravotne postihnutých ľudí, seniorov a ostatných marginalizovaných skupín. Plánované odborné podujatie „Dni bez bariér 2022“ sa uskutočnilo pod gesciou vedecko-odborných pracovníkov Arboréta Borová hora a tematicky bolo zamerané na prístupnosť a predstavenie zbierok drevín a tzv. playful vzdelávania na novej trase náučného chodníka s bezbariérovými prvkami.

V rámci vzdelávania boli predstavené aj možnosti využitia bezbariérových pomôcok a zariadení pre ľudí so špecifickými potrebami a poskytnutá poradenská činnosť v týchto otázkach regionálnou firmou SPIG, s. r. o., Zvolen. Počas týchto dní sa podujatia zúčastnilo 237 návštevníkov z regiónu Zvolen, napr. z Rehabilitačného strediska a občianskeho združenia pre duševné zdravie DELFÍN, z Domova sociálnych služieb SYMBIA, Národného rehabilitačného centra Kováčová (Obr. 3), ale tiež aj z ostatných regiónov Slovenska.

Štvrtý ročník tradičného podujatia sa niesol v duchu sociálnej inklúzie ľudí s hendikepom. Tieto často znevýhodňované skupiny obyvateľstva sú vystavené sociálnej a kultúrnej izolácii s prejavmi rôznych foriem diskriminácie. Patria sem aj zdravotne postihnutí občania, matky s deťmi, starší ľudia, azylanti a ďalší ľudia ohrození chudobou a sociálnym vylúčením. Ide často o skupiny odkázané na pomoc a dobrú vôľu ostatných, ktorí majú ochotu pomáhať a poskytovať znevýhodneným skupinám priestor v sociálnom začleňovaní a vytváraní aktivít v rámci inklúzie a sebarealizácie. Arborétum Borová hora Technickej univerzity vo Zvolene tak vytvorilo podmienky pre tieto skupiny návštevníkov, a to formou vzdelávania

a bezplatného vstupu s bezbariérovým prístupom k prírodným zbierkam a náučným chodníkom. Zaujímavou novinkou v rámci podujatia bola prezentácia knižnej publikácie „Sprievodca zbierkami a playful vzdelávaním v prírodnom prostredí Arboréta Borová hora“ (Obr. 2), ktorá bola spracovaná aj ako exteriérová kniha prístupná pre všetkých návštevníkov a je súčasťou stálej expozície zbierok. Dni bez bariér 2022 v Arboréte Borová hora boli organizované a čiastočne finančne podporené z projektu KEGA 004TU Z-4/2022 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR „Od inštruktážnych programov ku kognitívnym – online trendy na inováciu edukačných zdrojov s využitím prírodných zbierok Arboréta Borová hora Technickej univerzity vo Zvolene“.

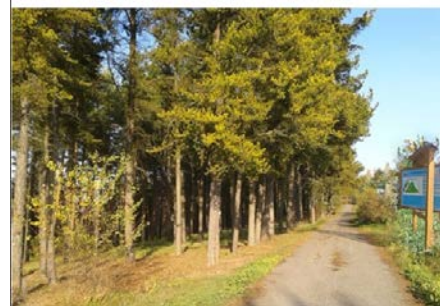
Mariana Jakubisová, Ivan Lukáčik, ABH
odborná gescia podujatia
Foto: archív ABH

Mariana Jakubisová – Ivan Lukáčik

SPRIEVODCA ZBIERKAMI A PLAYFUL VZDELÁVANÍM
V PRÍRODNOM PROSTREDÍ ARBORÉTA BOROVÁ HORA

2021

Prezentovaná nová knižná publikácia

Účastníci 4. ročníka podujatia

K aktuálnym otázkam v ochrane manažmentu prírody a krajiny v SR

Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene a Slovenská komisia pre UNESCO zorganizovali kolokvium s názvom „K aktuálnym otázkam v ochrane a manažmente prírody a krajiny v SR“. Kolokvium sa konalo 31. mája 2022 v Múzeu vo Svätom Antone za účasti 13 pozvaných hostí zo Slovenska.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO Chair in Sustainable Development
and Ecological Awareness
Banská Štiavnica - TU Zvolen

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Na kolokviu so svojimi prezentáciami medzi inými vystúpili aj Ing. Michaela Mrázová a Ing. Ivana Havranová, PhD., zo ŠOP SR Banská Bystrica s prezentáciou na tému „Aktuálna situácia v štátnej ochrane prírody SR v súvislosti s jej transformáciou“; Peter Jariabka – Tatramotive, s.r.o., Poprad – vystúpil s príspevkom na tému „Interdisciplinárne výzvy pri udržateľnej reforme TANAP-u“; Dr. h. c. prof. RNDr. László Miklós, DrSc., ÚKE SAV Bratislava, odprezentoval svoj príspevok venovaný téme „Algoritimizácia a automatizácia projektovania v ÚSES“ a Pavel Herich – OZ pre Dolinu Liptovský Mikuláš, vystúpil s prezentáciou na tému „Manažment chráneného územia v kontexte masového turizmu na príklade Demänovskej doliny“.

Účastníci kolokvia navštívili aj pracovisko Katedry UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj v Belházyovskom dome v Banskej Štiavnici, ktoré je jedinečné práve svojím situovaním v meste Banská Štiavnica zapísaným od roku 1993 spolu aj s ďalšími technickými pamiatkami v okolí do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

Attila Rácz, FEE
Foto: archív FEE

Aktualita z Vysokoškolského lesníckeho podniku

Vysokoškolský lesnícky podnik odkúpil od mníchov z kláštora Sampor 5,11 ha lesa v štiavnických vrchoch, katastrálne územie Močiar v lokalite Holý vrch. V spolupráci s prof. Ing. Milanom Sanigom, DrSc., Katedra pestovania lesa, budú v porastoch uplatňované postupy prírode blízke obhospodarovania lesov (PBHL) a budú z nich vytvorené vzorové objekty PBHL Technickej univerzity vo Zvolene v štiavnických vrchoch.

Ľubomír Ivan, VŠLP
Foto: archív VŠLP

Zamestnanci VŠLP pri terénnej obhliadke porastov

HLAVNÉ CVIČENIA FEE S ÚČASŤOU PROKURÁTOROKY

Súčasťou vyučovacieho procesu sú i hlavné cvičenia, ktoré sa po dvoch rokoch pandémie vykonávajú opäť aj na FEE v učebnom programe forezná a kriminalistická environmentalistika.

Oslovení odborníci z praxe v problematike vyučovaných predmetoch základy kriminalistiky, základy kriminológie, kriminalistické vyšetrovacie metódy a trestné dokazovanie boli ochotní prezentovať nielen svoje odborné vedomosti, ale hlavne praktické skúsenosti z odhaľovania a vyšetrovania envirokriminality.

Na jednotlivé prezentácie boli pozvaní aj študenti z iných ročníkov, ktorí dané vyučovacie predmety v tomto semestri nemajú uvedené a z dôvodu pandémie ich nemohli absolvovať.

Z kriminalistickej balistiky ako technickej metódy na identifikáciu zbraní prednášajúci JUDr. Lukáš Kuna sa venoval pojmom zbraň, náboj, identifikácia, účinky strely na zasiahnutých objektoch, čo prakticky prezentoval na súkromnej zbierke zbraní a streliva. Informoval študentov o procese výroby a vývozu zbraní, keďže odborne pôsobí vo firme, ktorá zbrane vyrába a vyváža aj na zahraničný trh.

Prevenčia kriminality a hlavne environmentálnej kriminality je súčasťou predmetu základy kriminológie. Medzi subjekty, ktoré v tejto oblasti pôsobia, je Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia Ministerstva pôdohospodárstva so sídlom vo Zvolene. Ing. Martin Kicko,

vedúci metodicko-právneho oddelenia, informoval študentov o činnosti inšpekcie, o povinnostiach a právach pracovníkov operatívneho a právneho oddelenia. Ich činnosť je zameraná na potieranie ilegálnej činnosti pri ťažbe dreva, preprave a uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na trh. Odpovedal študentom na možnosti zamestnania sa po vyštudovaní v tomto inštitúte. V závere prezentácie sa viedla diskusia na novovytváraný subjekt, tzv. Kriminálny úrad na Ministerstve životného prostredia SR, ktorý by mal kopírovať činnosť inšpekcie.

Trestnoprávnu problematiku odhaľovania a vyšetrovania environmentálnych trestných činov prezentovali pplk. Mgr. Ondrej Koporec, vedúci oddelenia vyšetrovania, odbor odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality, Národná centrála osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru MV SR a prokurátorka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, JUDr. Katarína Monišová.

Odborníci z trestného dokazovania odprezentovali teoreticky ale i prakticky príklady riešenia prípadov environmentálnej kriminality. Medzi trestné činy proti životnému prostrediu, ktoré sú zaradené v trestnom zákone, hlava VI., druhý diel, zaraďujeme i ďalšie trestné činy týkajúce sa environmentálnej kriminality: nedovolená

výroba a držanie jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysokorizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov, neoprávnené uskutočňovanie stavby, ohrozenie zdravia škodlivými potravinami a inými predmetmi, krádež len vo vzťahu k drevu. Celkovo to je 16 trestných činov z oblasti environmentálnej kriminality vymedzených príslušnými paragrafmi trestného zákona. Študenti sa v diskusii pýtali na možnosti zamestnania sa v špecializovaných oddeleniach enviropolície v rámci jednotlivých krajov.

Komunikácia študentov inžinierskeho študijného programu forezná a kriminalistická environmentalistika, ktorí spracovávali diplomové práce z problematiky vyšetrovania environmentálnej kriminality s prokurátorkou JUDr. Monišovou, smerovala k získaniu poznatkov o konkrétnych postupoch orgánov činných v trestnom konaní pri vyšetrovaní trestného činu týrania zvierat.

V závere sa študenti potleskom poďakovali prednášajúcim za získané teoretické vedomosti a praktické skúsenosti z oblasti ochrany životného prostredia.

Pavel Kypta, FEE
Foto: autor

ukážka zbraní

SPOLUPRÁCA SO SLOVENSKOU INŠPEKCIOU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Technická univerzita vo Zvolene a Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP) nadviazali užšiu spoluprácu 10. mája 2022, kedy rektor TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., a generálny riaditeľ SIŽP Mgr. Ing. Ján Jenčo podpísali Memorandum o spolupráci. Cieľom spolupráce je prepojiť poznatky v oblasti vedeckého skúmania s aplikačnou praxou orgánov štátnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie.

Spolupráca je zameraná na výmenu akademických a praktických informácií, vzájomné poskytovanie odborných personálnych kapacít, participáciu na vedeckovýskumných projektoch a pri riešení konkrétnych prípadov z inšpekčnej činnosti. V príprave sú odborné prednášky odborníkov zo SIŽP, doplnkové vzdelávanie pracovníkov inšpekcie a odborné stáže pre študentov TUZVO. Rektor prof. Rudolf Kropil uviedol:

„Verím, že absolventi študijného programu forenzná a kriminalistická environmentalistika na Fakulte ekológie a environmentalistiky, ale aj ďalších študijných programov na tejto, ale tiež na Lesníckej fakulte, sa uplatnia ako špecialisti a využijú svoje vedomosti pri riešení problémov životného prostredia. Na TUZVO máme akreditované aj študijné programy III. stupňa vysokoškolského vzdelania v oblasti ekologických a environmentálnych vied, ktorých absolventi môžu nájsť svoje uplatnenie v štátnej správe, napr. aj v Slovenskej inšpekcii životného prostredia, ale aj v iných organizáciách zameraných na ochranu prírody a biodiverzity.“

Pri podpise memoranda generálny riaditeľ Jenčo diskutoval aj s prof. Dr. Ing. Jaroslavom Šálkom, prorektorom pre VVČ, a prof. Ing. Mariámom Schwarzom, CSc., dekanom Fakulty ekológie a environmentalistiky. Podľa generálneho riaditeľa Jenča toto stretnutie bolo mimoriadne podnetné:

„Keďže poslaním univerzity je vychovať špecialistov pre rôzne oblasti ekológie a environmentálnych vied verím, že v budúcnosti posilnia rady našich inšpektorov a nájdú v našej organizácii uspokojivé profesijné uplatnenie,“ podčiarkol. *„Vedecká činnosť a akademické vzdelávanie môže významne ovplyvniť ochranu životného prostredia a predchádzať environmentálnym deliktom,“* doplnil.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: M. Rusnák

Zľava: riaditeľ SIŽP Ján Jenčo a rektor Technickej univerzity vo Zvolene Rudolf Kropil

Zľava: riaditeľ SIŽP Ján Jenčo a rektor Technickej univerzity vo Zvolene Rudolf Kropil

Vítanie vtáčich poslov jari 2022

Dňa 5. apríla 2022 sa v Arboréte Borová hora uskutočnilo tradičné podujatie „Vítanie vtáčich poslov jari“.

Podujatie odborne garantovali pracovníci ÚEL SAV Zvolen, pričom sa konali aj sprievodné podujatia zabezpečované Strednou odbornou školou lesníckou z Banskej Štiavnice a Správou CHKO Poľana. Aj napriek menej priaznivému počasiu sa podujatia zúčastnilo takmer 400 detí základných a materských škôl zo Zvolena, Detvy a Krupiny, ako aj viacerí ďalších záujemcov o život vtáctva. Paralelné odchyty a krúžkovanie vtákov robili pracovníci ÚEL SAV pod gesciou RNDr. Antona Krištína a doc. Miroslava Sanigu, ktorí zanietene a pútavo oboznamovali deti so životom, správaním a migráciou našich lietajúcich súputníkov, o ich ekológii, vzťahu k prírode, človeku, ale aj ich reakciách na prebiehajúcu klimatickú zmenu. Viacerí prítomní mohli prvýkrát v živote držať divožijúce vtáky v ruke a vidieť ich zblízka. Počas podujatia sa okružkovalo 11 druhov vtákov v počte 48 exemplárov, medzi nimi aj mnohé opakované, čo dokumentuje význam Arboréta aj ako vhodného biotopu pre vtáctvo. Pedagógovia z Banskej Štiavnice spolu so svojimi študentmi otvorili sezónu v Arboréte slávnostnými signálmi a prezentovali sa o. i. ukážkami výcviku dravých vtákov a animáciami hlasových prejavov vtákov počas dňa, tzv. vtáčimi hodinami a ukážkami vtáčích búdok pre rôzne druhy vtákov. Pracovníčky CHKO Poľana ponúkli návštevníkom rôzne environmentálne hry a aktivity. Všetci zúčastnení vysoko kladne hodnotili uskutočnené podujatie a spolu s organizátormi sa tešia na ďalšie ročníky.

Ivan Lukáčik, ABH
Foto: autor

M. Saniga a účastníci podujatia

ZNÍŽENIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOVY ARBORÉTA

Technická univerzita vo Zvolene úspešne ukončila realizáciu projektu ITMS 310041V536 – Zníženie energetickej náročnosti budovy Strediska odbornej praxe – Arborétum realizovaného v rámci Výzvy č. OPKZP-PO4-SC431-2018-48 z OP Kvalita životného prostredia. Poskytovateľom nenávratného finančného príspevku bola Slovenská inovačná a energetická agentúra. Projekt bol financovaný s príspevkom zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (85%), štátneho rozpočtu SR (10%) a vlastných zdrojov TUZVO (5%).

Cieľom projektu bolo znížiť energetickú náročnosť budovy strediska odbornej praxe „Arborétum Borová hora“, ktorú Technická univerzita vo Zvolene využíva na zabezpečenie praktickej časti vyučovacieho procesu. Stavebné práce boli realizované od mája do novembra 2021.

Dosiahnutie cieľa hlavnej aktivity i projektu ako celku sa zabezpečilo implementáciou optimálnej kombinácie 3 opatrení:

- zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií,
- modernizácia vykurovacích/ klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody,
- inštalácia zariadení na využívanie OZE spotrebu energie v budove.

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja

budova Arboréta po rekonštrukcii

V rámci projektu boli implementované základné okruhy stavebných prác, ktoré zabezpečili realizáciu navrhovaných opatrení na zníženie energetickej náročnosti objektu, a to: výmenu výplní otvorov (okná, balkónové dvere, vchodové dvere), zateplenie celého objektu kontaktným zatepľovacím systémom, výmenu strešnej krytiny, izolácie proti vode a zemnej vlhkosti (sanácia vlhkosti), modernizáciu zdroja tepla a vykurovacieho systému s novým kotlom na peletky. Povinnou súčasťou stavebných prác v zmysle Výzvy bolo aj vybudovanie bezbariérového prístupu. Na zlepšenie prístupu ľudí so zmenenou funkciou pohybu (ZŤP) do budovy bola zrealizovaná úprava vstupného schodiska k hlavnému vstupu do budovy.

Zrekonštruovaná budova bola v zmysle energetickej certifikátu po obnove budovy zaradená do energetickej triedy A0 – budova s takmer nulovou potrebou energie (pasívna budova).

FOND NA PODPORU UMENIA podprogram Akvizícia knižníc

Fond na podporu umenia opäť podporil nákup odbornej literatúry v Slovenskej lesníckej a drevárskej knižnici

Slovenská lesnícka a drevárska knižnica pri Technickej univerzite vo Zvolene priebežne získava finančné prostriedky na podporu akvizičnej činnosti a rozširovanie knižnično-informačných služieb aj z mimorozpočtových zdrojov.

V roku 2021 jej Fond na podporu umenia (program Pamäťové a fondové inštitúcie, podprogram Akvizícia knižnic) na základe predloženého projektu „Nové knihy ako účinná vakcína – revitalizácia knižničného fondu – reštart knižnično-informačných služieb pre všetkých“ schválil dotáciu 6 000 EUR na nákup odbornej knižnej literatúry.

V rámci projektu bolo zakúpených 366 nových publikácií, z toho 309 z dotácie a 57 v rámci spolufinancovania z vlastných zdrojov, a to z rôznych vedných oblastí v súlade s odborným profilom fakúlt Technickej univerzity vo Zvolene, špecializáciou Slovenskej lesníckej a drevárskej knižnice a informačnými potrebami a požiadavkami jej používateľov.

Celkový rozpočet projektu bol 7 167 EUR, so spolufinancovaním z vlastných zdrojov vo výške 1 167 EUR. Finančné prostriedky boli účelne využité na získanie nových informačných prameňov – učebníc a učebných textov, monografií, zborníkov, príručiek, encyklopédií, slovníkov a kartografických dokumentov, a to v tomto zložení: prírodné vedy – 115 knižničných jednotiek, pôdohospodárske vedy – 36 knižničných jednotiek, technické vedy – 61 knižničných jednotiek, ekonomické vedy – 31 knižničných jednotiek, spoločenské a humanitné vedy – 66 knižničných jednotiek. Podľa Zmluvy o poskytnutí dotácie sa minimálne 20 % z nej vyčleňuje na nákup literatúry vydané s podporou Fondu na podporu umenia – túto časť predstavuje uvedených 66 knižničných jednotiek z oblasti spoločenských a humanitných vied v celkovej hodnote 1 329,23 EUR.

Projekt bol po pridelení finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia realizovaný od septembra 2021 do mája 2022, s termínom ukončenia k 30. júnu 2022. Všetky zakúpené publikácie sú spracované v knižnično-informačnom systéme, označené nálepkou Fondu na podporu umenia a sú prístupné, ako aj rôznymi formami propagované vo voľnom výbere v priestoroch Knižničného centra a v študovniach Informačného centra. Informácie o nich sú tiež verejne prístupné prostredníctvom online katalógu knižnice.

Cieľom projektu je naplňať informačné a kultúrne poslanie knižnice, poskytovať informačnú podporu procesu vzdelávania, výskumu a vývoja na Technickej univerzite vo Zvolene, podporovať vzdelanosť odbornej i širokej verejnosti a celoživotné vzdelávanie. Literatúra, ktorú Slovenská lesnícka a drevárska knižnica vďaka Fondu na podporu umenia získala, rozšíri a obohatí jej ponuku a možnosti sprístupňovať aktuálne informácie i trvalé kultúrne hodnoty jej používateľom.

Alena Poláčiková, SLDK
Zuzana Šimková, SLDK
Foto: M. Vetrák, archív SLDK

u. fond na podporu umenia

62. ročník ŠVOČ na DF TUZVO

Dňa 25. mája 2022 sa na Drevárskej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene konal už 62. ročník medzinárodnej konferencie Študentskej vedeckej a odbornej činnosti (ŠVOČ). Organizátori sa rozhodli aj tento rok uskutočniť konferenciu online formou prostredníctvom MS-teams. Celý priebeh konferencie sledovalo viac ako 100 divákov. Do šiestich sekcií bolo prihlásených 58 prác. Najväčšie zastúpenie študentov (11) zo zahraničia bolo z Warsaw University of Life Sciences – SGGW, Poľsko. Okrem študentov z tejto univerzity sa do rokovania v jednotlivých sekciách zapojili ďalší zahraniční študenti z Poznan University of Life Sciences – Poľsko (1), Collegium Da Vinci in Poznań – Poľsko (2), Česká zemědělská univerzita v Prahe – Česká republika (4). Zo slovenských vysokých škôl bolo najväčšie zastúpenie študentov z Technickej univerzity vo Zvolene (36), a to z troch jej fakúlt – Drevárskej fakulty, Fakulty techniky i z Lesníckej fakulty, z UMB Banská Bystrica (2) a STU MTF Trnava (2).

Výsledky medzinárodnej súťaže študentov

Doktorandská sekcia (celkový počet prác 14: 11 z TU Zvolene, 1 z Poznan University of Life Sciences – Poľsko, 1 z Warsaw University of Life Sciences – SGGW, Poľsko, a 1 z ČZU Praha, ČR):

1. Marek Hodálik (Gasoline as a fire accelerator – weathering process of selected residues)
2. Vladimír Mancel (Požiarno-technické vlastnosti kompozitov drevo-guma)
3. Anna Kocianová (Aké sú riešenia kľúčových problémov rodinných drevárskych a nábytkárskych podnikov na Slovensku?)

Umelecko-dizajnerská sekcia (celkový počet prác 5: všetky z TU vo Zvolene):

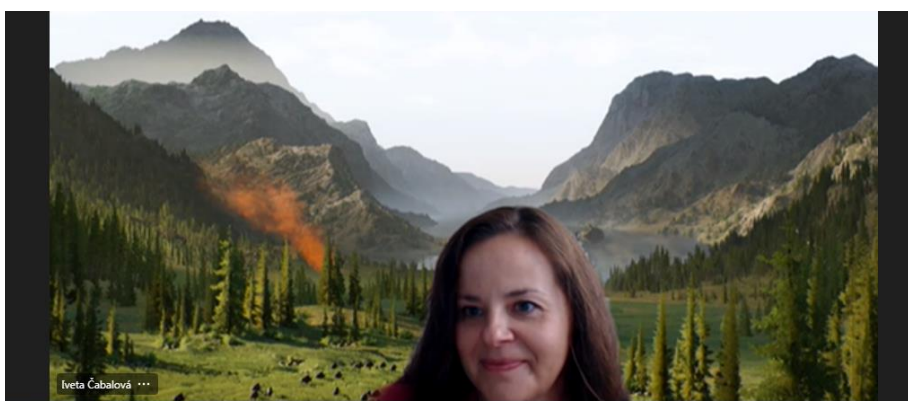
1. Patrícia Pančíková (BARN – bývanie v srdci stodoly / fyzická vs. esenciálna podobnosť)
2. Simona Hanes (CARYOPHONIUM – sila nežnosti)
3. Margaréta Janovcová (Zaniknutá fotografia / vizuálna podobnosť – BRTNÍCTVO)

Technologicko-technická sekcia (celkový počet prác 16: 10 z Warsaw University of Life Sciences – SGGW, Poľsko, 3 z ČZU Praha, ČR, 3 z TU vo Zvolene):

1. Aleksandra Ježo (The impact of the share of waste lignocellulosic biomass from apple orchards on the susceptibility to drilling of produced particle boards)
2. Šimon Beliansky (Nábytkové spoje s využitím 3d tlačných mechanických prostriedkov)
3. Benjamín Petržela (Evaluation of the efficiency of side lumber optimisation system)

Sekcia ekonomiky, manažmentu a podnikania (celkový počet prác 6: 3 z TU vo Zvolene, 2 z UMB Banská Bystrica, 1 z STU MTF Trnava):

1. Stanislava Honzová (Dopady štátnej pomoci na podniky počas pandémie Covid 19 na Slovensku)

Otvorenie medzinárodnej konferencie (obrázok hore: garant konferencie doc. Ing. Ivetta Čabalová, PhD., dole vľavo: člen komisie technologicko-technickej sekcie dr. hab. eng. Tomasz Krystofiak, dole vpravo: dekan DF prof. Ing. Ján Sedláčik, PhD.)

2. Slávka Hodúlová (Využitie vybraných metód v procesnom riadení podniku)
3. Filip Ondráš (Uplatnenie talent manažmentu v organizácii ako súčasti riadenia ľudských zdrojov zameranej na zamestnancov s vysokým potenciálom)

Sekcia marketingu, obchodu a inovačného manažmentu (celkový počet prác 14: 11 z TU vo Zvolene, 2 z Collegium Da Vinci in Poznań – Poľsko, 1 z STU MTF Trnava):

1. Ladislav Odstrčil (Inovatívny dizajn a marketing v rozšírenej realite)
2. Anna Topczewska (Using customer journey in marketing strategy planning)
3. Ján Filip Hargaš (Návrh inovácie

marketingovej komunikácie prostredníctvom vytvoreného konceptu mobilnej aplikácie v curaden Slovakia, s.r.o.)

Sekcia bezpečnostné vedy (celkový počet prác 3: všetky z TU vo Zvolene):

1. Matúš Adamčík (Vplyv starnutia na horľavosť polymetylmetakrylátu a polykarbonátu)
2. Alena Párničianová (Metódy zisťovania príčin vzniku požiaru pomocou zuhoľnatenej vrstvy dubového dreva)
3. Adam Áč (Zisťovanie príčin vzniku požiarov elektromobilov)
Cenu dekana získala študentka Drevárskej fakulty TU vo Zvolene Simona Molčanová, ktorá svoju prácu s názvom Farebná stabilita transparentných náterových

systémov v procese urýchleného starnutia prezentovala v technologicko-technickej sekcii.

Cieľom jej práce bolo študovať farebnú stálosť povrchov smrekového dreva upraveného vybranými náterovými systémami počas urýchleného procesu starnutia dreva. Použité náterové systémy pozostávali z troch vrstiev. Vrchné vrstvy boli upravené UV absorbentmi, základné zasa lignínovou stabilizačnou látkou. Povrch dreva upravený nemodifikovanými náterovými

hmotami vykazoval slabú farebnú stálosť a značné zafarbenie počas procesu starnutia. Farebná stálosť povrchovej úpravy smrekového dreva sa výrazne zlepšila pridaním UV absorbentov do vrchných vrstiev a lignínového stabilizátora pridaného do základnej náterovej vrstvy; výsledná zmena farby však ostala evidentná. Testovanie farebnej stability voľných náterových filmov odhalilo značnú farebnú stálosť pre všetky vrchné filmy a pre filmy strednej vrstvy. Najslabšia stabilita bola

zistená pre priméry, rovnako s lignínovou stabilizačnou prísadou ako aj bez nej. Počas urýchleného procesu starnutia bola zmena farby riadená vrstvou základného náteru a substrátom.

Z medzinárodnej konferencie bol vydaný zborník príspevkov, ktorý sa nachádza na <https://df.tuzvo.sk/svoc>.

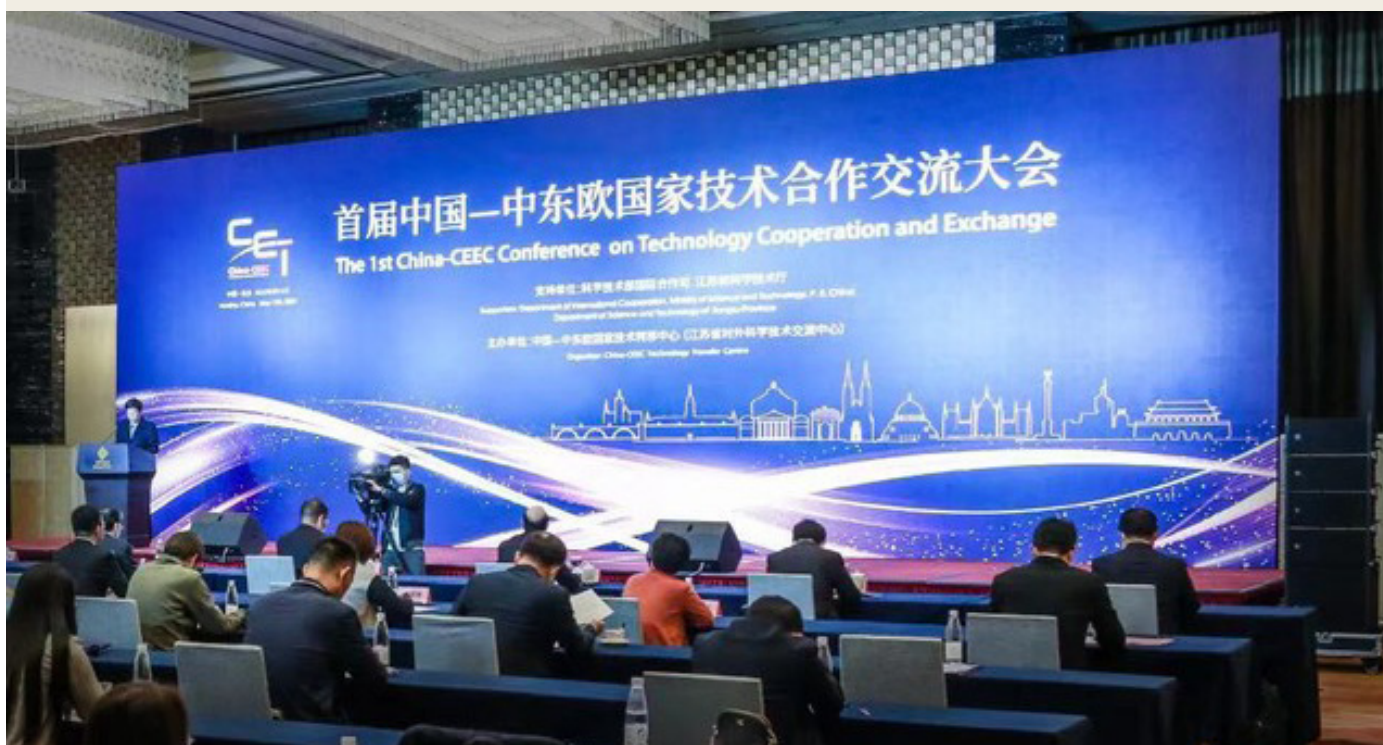
Iveta Čabalová
odborný garant konferencie,
predsedníčka Rady ŠVOČ

KATEDRA PROTIPOŽIARNEJ OCHRANY SÚČASŤOU THE CHINA-VISEGRÁD GROUP INTERNATIONAL JOINT RESEARCH CENTER FOR FIRE SCIENCE AND FIRE PROTECTION

Dňa 11. mája 2022 bolo v rámci konferencie „The 1st China-CEEC Conference on Technology Cooperation and Exchange“ podpísané Memorandum of Understanding on Academic and Research Cooperation and Exchange medzi čínskym partnerom Nanjing University of Science and Technology a Technickou univerzitou vo Zvolene. Tým sa univerzita pripojila k novozriadenému spoločnému centru s názvom „The China-Visegrád Group International Joint Research Center for Fire Science and Fire Protection“. K tomuto centru sa okrem vyšehradských krajín medzitým pripojilo aj viacero balkánskych krajín.

Zriadenie spoločného výskumného centra a pripojenie Technickej univerzity vo Zvolene k nemu je logickým vyústením predchádzajúcej spolupráce Katedry protipožiarnej ochrany Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene vo výskume a inováciách v oblasti protipožiarnej ochrany a bezpečnosti s Nanjing University of Science and Technology a tiež s ďalšími partnermi tohto centra pôsobiacimi v spomínanej oblasti, a to najmä vo vyšehradských krajinách.

Andrea Majlingová, DF
archív: JRC

AKTUÁLNE OTÁZKY V OCHRANE LESOV PRED POŽIARMI 2022

V dňoch 9. – 13. mája 2022 sa konalo odbornovo-vedecké kolokvium s hore uvedeným názvom pod garanciou Katedry protipožiarnej ochrany Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene a v spolupráci s KR HaZZ v Banskej Bystrici a Lesy SR, š. p., Banská Bystrica.

Termín bol pôvodne plánovaný na rok 2020, ale podujatie sa nekonalo kvôli vzniku pandémie. Z tohto dôvodu mohli účastníci kolokvia bilancovať obdobie nie dvoch, ale až štyroch rokov, ktoré uplynuli od roku 2018, kedy sa konalo prvé podujatie s týmto názvom.

Z diskusie a samotného priebehu podujatia v roku 2018 vyplynuli nasledujúce závery:

- nevyhnutnosť prehodnotiť a aktualizovať opatrenia súvisiace s ochranou lesov pred požiarimi, s dôrazom aj na čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- nevyhnutnosť zjednotiť terminológiu vo vzťahu k definovaniu a identifikácii lesných požiarov, ale aj k zjednoteniu štatistického sledovania lesných požiarov všetkými subjektmi v rámci Slovenskej republiky (štátne subjekty, súkromné subjekty),
- na základe štatistických podkladov spracovať mapy rizika vzniku lesných požiarov, pričom drevinové zloženie by malo byť len jedným z rizikových faktorov,
- vytvoriť manuál na identifikáciu lesných požiarov pre potreby veliteľov zásahov a vyšetrovateľov príčin vzniku požiarov,
- zabezpečiť užšiu súčinnosť medzi OS KR HaZZ, ASDS a veliteľom zásahu pri vyťažení informácie od ASDS v priestore pokrytom ASDS,
- spracovať krízové scenáre pre priestory postihnuté kalamitou s dôrazom na zonáciu národných parkov, vo vzťahu k možnej evakuácii obyvateľov z uvedeného priestoru v prípade lesného požiaru.

Už v roku 2018 bolo konštatované, že na zvládnutie týchto problémov je nevyhnutná úzka spolupráca všetkých zúčastnených zložiek vrátane ochrany prírody. Dokonca sa konštatovalo, že v budúcnosti by bolo možno vhodné vytvoriť pracovnú skupinu pod gesciou niektorého z ministerstiev (MPRV SR, MŽP SR, príp. MV SR), v ktorej by boli zastúpené všetky subjekty podieľajúce sa na ochrane lesov pred požiarimi.

Práve na tieto závery nadviazalo rokovanie kolokvia. Z tohto dôvodu bola pozvánka na kolokvium opätovne poslaná odborníkom na danú problematiku z ČR a SR vrátane osobitného pozvania pracovníkov MPRV SR a MŽP SR. Oproti vnímaniu tejto problematiky v roku 2018 totiž došlo zmenou zákona 543/2002 Z. z. zákon o ochrane prírody a krajiny v roku 2021, k rozšíreniu subjektov, ktoré sú zahrnuté pod definíciu vlastníka

lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa. K týmto subjektom pribudla aj ŠOP. Ďalej, oproti roku 2018 možno aj vplyvom pandémie a súvisiacich opatrení s ňou, po počiatočnom poklese požiarov v prírodnom prostredí došlo k ich prudkému nárastu, najmä v jarnom období roku 2022.

V prvom dni kolokvia zazneli odborné a vedecké prednášky. Po privítaní účastníkov, medzi ktorými boli napríklad Ing. Henrich Klescht z MPRV SR – sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva, Ing. Milan Dolňan – predseda SLsK, a po úvodnom slove k preberanej problematike zo strany organizátorov bola rozoberaná problematika prevencie vzniku požiarov v prírodnom prostredí a spôsobov jej presadzovania nielen medzi laickou, ale aj odbornou verejnosťou (plk. Ing. Dušan Hancko).

Ďalšia prednáška bola zameraná na včasnú detekciu vzniknutého lesného požiaru a možnosti ASDS pri ochrane a obhospodarovaní lesa s náčrtom ďalšieho rozvoja uvedených systémov (Ing. Milan Lalkovič). Bokok nezostala ani evidencia, vyhodnocovanie a štatistické spracovanie lesných požiarov a nasledujúcich škôd na lesných porastoch (Ing. Marián Jagerčík). Adekvátnou prednáškou, ale z prostredia Českej republiky, bola prednáška zameraná

na Evidenci a spôsob zpracovávaní štatistických údajov o lesných požiaroch u HZS ČR, spojená s tvorbou právnych predpisov (kpt. Ing. Pavel Agh). Zaujímavá prezentácia bola na tému vplyvu pálenia zvyškov po ťažbe na početnosť lesných požiarov v ČR (Ing. Roman Berčák, Ing. Jan Vaněk). Na problematiku zásahovej činnosti pri likvidácii lesných požiarov s využitím nových postupov nadviazala prednáška hasičov z ÚzO HaZZ Stredočeského kraja HS Beroun (Martin Kůřil). K všetkým uvedeným témam prebehla počas rokovania diskusia, ktorá pokračovala pri sprievodných podujatiach v nasledujúcich dňoch.

V utorok sa účastníci kolokvia presunuli do Popradu, kde bola pripravená praktická ukážka činnosti ASDS – modifikovaného systému Firewatch (Ing. Milan Lalkovič a operátori riadiaceho centra). V rámci ukážky bol vysvetlený prínos doplnkovej farebnej kamery „Panorama Live View“, ale aj nová programová modifikácia systému spolu so samotnou činnosťou riadiaceho centra. Zároveň bol vysvetlený spôsob prenosu informácie o zaznamenanom incidente (požiari) na OS KR HaZZ a spôsob vzájomnej komunikácie a informačnej podpory zásahovej činnosti. Po uvedenej ukážke nasledovala ukážka priestorov

a vybavenia HS OR HaZZ v Poprade a prezentácia činnosti Modulu pozemného hasenia požiarov v prírodnom prostredí s využitím vozidiel pri medzištátnej pomoci v Grécku v roku 2021 (mjr. Ing. Marián Lopuch). Vzhľadom k riziku vznikov lesných požiarov v priestore Vysokých Tatier boli účastníci kolokvia oboznámení aj so Stratégiou manažmentu požiarnej rizik na území Tatranského národného parku (plk. Ing. Ondrej Šproch, mjr. Ing. Marián Lopuch). Potom priamo v teréne nasledoval rozbor zásahovej činnosti pri požiari v Kežmarských Žľaboch (požiar máj 2018), kde bol rozobraný aj samotný dopad uvedeného lesného požiaru na ekosystém v národnom parku (Ing. Ján Slivinský, mjr. Ing. Marián Lopuch). S podobnou problematikou boli oboznámení aj pri prezentácii likvidácie požiaru (rok 2011) a zložitosti zásahovej činnosti v priestore Nízkych Tatier – Rovná hofa nad Vyšnou Bocou (Ing. Pavel Zacharovský). V oboch prípadoch sa konštatovalo, že je nevyhnutné zabezpečiť zníženie času nasadenia leteckej techniky vrtuľníkov pri hasení požiarov v nedostupných terénoch, alebo zabezpečiť sprístupnenie týchto terénov dobudovaním lesnej cestnej siete, ktorú by využívala aj hasičská technika. V opačnom prípade dochádza nielen k predĺžovaniu dojazdu hasičských jednotiek, ale aj k nekontrolovateľnému rozširovaniu požiarov, čo súvisí aj s likvidáciou a degradáciou pôvodného ekosystému na veľkých plochách vrátane národných parkov.

Streda sa niesla v znamení metodického taktického cvičenia Modulu pozemného hasenia požiarov v prírodnom prostredí s využitím vozidiel – skupiny stred (kpt. Oto

Hudec) a skupiny hasičov ÚZO HZS Stredočeského kraja z Berouna (Martin Kůřil). Zaujímavosťou v rámci cvičenia bola nielen prezentácia „D“ programu systému, ale aj vzájomná výmena skúseností hasenia „D“ systémom nielen lesných, ale aj bytových požiarov. Uvedené cvičenie sa nezaobišlo bez porovnania technického vybavenia oboch skupín. Po praktickej ukážke budovania jazierkového systému, vozidla T 815 – 7 CAS 40, prítomných zaujal aj SxS Can-Am s modulárnym hasiacim zaradením, ktorý bol vyvinutý hasičmi z Berouna a technickými prostriedkami určenými k zdolávaniu lesných požiarov. Samostatnou ukážkou bolo predstavenie systému PRO/pak, ktorý efektívne využíva penidlo aj na zmäkčenie vody pri lesnom požiari. V rámci uvedeného cvičenia boli prezentované aj možnosti hasičskej nadstavby pre LKT, ktorá vznikla na TU vo Zvolene v rámci projektu APVV-14-0468 „Vývoj adaptéra a jeho technologické nasadenie pre zvýšenie efektivity hasenia lesných požiarov“. Cvičenie pokračovalo rozborom a diskusiou zameranými na smery ďalšieho zdokonaľovania technického vybavenia v poobedňajších a večerných hodinách na HS OR HaZZ v Banskej Bystrici.

Štvrtok bol zameraný na rozbor aktuálneho požiaru a jeho dôsledkov, ktorý vznikol v lokalite Horný Tisovník (okres Detva) 22. 3. 2022. V diskusii na Obecnom úrade Stará Huta sa k zásahovej činnosti mohli vyjadriť aj priami účastníci zásahu z radov DHZO (Milan Gonda, Jakub Mikuláš). Zároveň sa preberala aj problematika zapojenia DHZO/DHVM do zásahovej činnosti a spolupráce s HaZZ pri lokalizácii a likvidácii takýchto požiarov. Po uvedenej diskusii bola vykonaná obhliadka požiariska,

ktoré dosahovalo v čase požiaru plochu 42 hektárov. Účastníci kolokvia mohli vidieť relatívne za krátku dobu regeneráciu trávnatých plôch, ale aj trvalú degeneráciu krov a stromov, ktoré boli zasiahnuté uvedeným požiarom. Tento požiar je príkladom toho, že aj relatívne schodný terén v prípade jeho zneprístupnenia môže predstavovať hlavné riziko vo vzťahu k nekontrolovanému šíreniu požiaru. Zároveň sa poukázalo na skutočnosť, že k úspešnému zvládnutiu takýchto požiarov je nevyhnutný dôkladný prieskum, poznanie zásahového obvodu a najmä informačná podpora v rámci operatívneho riadenia.

V piatok sa musel program kolokvia z dôvodu nepriaznivého počasia zredukovať na vyhodnotenie a záverečnú diskusiu k náplni a splneniu hlavných úloh kolokvia. Účastníci konštatovali, že od roku 2018 došlo k skvalitneniu spolupráce medzi OS KR HaZZ a riadiacim centrom ASDS, kde uvedená informácia sa stala súčasťou informačnej podpory veliteľa zásahu. Avšak, vzhľadom k zmene zákona 543/2002 Z. z. zákon o ochrane prírody a krajiny v roku 2021 ostatné závery predchádzajúceho podujatia zostávajú v platnosti. K ďalším súčasným rizikám patrí aj predpokladané vyradenie leteckej techniky typu Mi z prevádzkovania MV SR a OS SR, ktorá je, napriek nasadeniu UH-60M zo strany OS SR zatiaľ nosným typom práve na hasenie lesných požiarov. Ak nedôjde k nákupu adekvátne výkonnej techniky, môže dôjsť aj k nárastu komplikácií pri hasení týchto zložitých požiarov v podmienkach Slovenskej republiky.

Ivan Chromek
organizačný a vedecký garant kolokvia
Foto: autor

SILVANUS (Horizont 2020): Spoločné stretnutie slovenských partnerov projektu v Brne

Technická univerzita vo Zvolene je kľúčovým partnerom projektu SILVANUS (Horizont 2020) pod vedením doc. Ing. Andrey Majlingovej, MSc., PhD., z Katedry protipožiarnej ochrany Drevárskej fakulty.

V dňoch 20. až 22. apríla 2022 sa v Brne uskutočnilo stretnutie projektových partnerov z Technickej univerzity vo Zvolene, Ústavu informatiky (ÚI) SAV, v. v. i., a firmy 3MON, s.r.o. Hlavným cieľom stretnutia bolo stretnúť sa s českými partnermi projektu – firma GINA Software, s.r.o., ktorá poskytuje dátovú podporu a inovatívnu mapovú technológiu pre navigáciu hasičských jednotiek Hasičského a záchranného zboru HZS Juhomoravského kraja na miesto zásahu.

Ďalšou aktivitou bol spoločný brainstorming slovenských partnerov nad súčasnými, ako aj plánovanými úlohami v rámci jednotlivých pracovných balíkov a aktivít projektu SILVANUS, vrátane zberu potrebných poznatkov, údajov z rozhovorov a diseminačných aktivít týkajúcich sa prípravy slovenskej pilotnej štúdie zameranej na prevenciu, monitoring a detekciu a samotnú likvidáciu lesného požiaru v regióne Podpoľania.

Technickú univerzitu vo Zvolene na stretnutí zastupovali koordinátorka projektu za Slovensko, doc. Ing. Andrea Majlingová, PhD., MSc., zástupkyňa koordinátora Dr. Ing. Yvonne Brodrechtová a spoluriešitelia projektu Ing. Klára Bálíková, PhD., Ing. Michaela Korená Hillayová, PhD., a Ing. Lenka Navrátilová, PhD.

Ústav informatiky SAV, v. v. i., zastupovali Ing. Zoltán Balogh, PhD., Ing. Emil Gatíal, PhD., a Ing. Ján Zelenka, PhD.

Firmu 3MON, s.r.o., zastupovala jej zakladateľka a konateľka Ing. Simona Kalinovská.

Viac informácií o SILVANUS (Horizont 2020) a o jeho najbližších aktivitách nájdete na webovej stránke projektu: <https://silvanus-project.eu/news/> a na jeho oficiálnych účtoch na sociálnych sieťach: <https://www.linkedin.com/company/silvanus-project> a <https://twitter.com/SilvanusProject>.

O partneroch z pracovnej skupiny WP2 sa môžete dočítať na ich webových stránkach:

SAV - Ústav informatiky SAV, v. v. i.

<https://3mon.sk/>

<https://www.hzscr.cz/clanek/hs-lidicka.aspx>

<https://www.ginasystem.com/>

Stretnutie s hasičmi z Hasičského a záchranného zboru HZS Juhomoravského kraja (HS Lidická) dňa 22.04.2022 (Autor: Simona Kalinovská).

Stretnutie vo firme GINA Software, s.r.o. dňa 22.04.2022 (Autor: Simona Kalinovská)

Klára Bálíková, DF

Pracovníci Katedry ekonomiky a riadenia lesného hospodárstva na stretnutí riešiteľov akcie COST IGCOORD v Slovinsku

V dňoch 26. – 27. mája 2022 sa v slovinskej Ľubláne, na pôde Fakulty spoločenských vied Ľublanskej univerzity, konalo stretnutie riešiteľov akcie COST pre Medzivládnu koordináciu od lokálneho po európsky governance („IGCOORD“ – Intragovernmental Coordination from Local to European Governance). Akcia COST IGCOORD sa zameriava na prepojenie rôznych oblastí výskumu s cieľom poskytnúť systematické a porovnateľné poznatky o inštitúciách, mechanizmoch a procesoch medzivládnej koordinácie v horizontálnom a vertikálnom smere na všetkých úrovniach spravovania sektorov politiky a územných celkov. Na riešení sa podieľa 33 krajín spolu so 101 riešiteľmi. Práca je rozdelená do piatich pracovných skupín („WG“).

V prvý deň stretnutia, vo štvrtok 26. mája 2022, zasadala riadiaca komisia, ktorej členom je aj prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka – prorektor pre vedeckovýskumnú činnosť, tiež člen pracovnej skupiny WG3, ktorá sa zaoberá činnosťou politických aktérov. V druhý deň, v piatok 27. mája 2022, sa uskutočnili stretnutia v jednotlivých pracovných skupinách, ktorých sa zúčastňovali aj pracovníčky Katedry ekonomiky a riadenia lesného hospodárstva, a to JUDr. Mgr. Zuzana Dobšínská, PhD., ako členka pracovnej skupiny WG2 – Horizontálna koordinácia, a Ing. Klára Bálíková, PhD., ako členka pracovnej skupiny WG4 – Medzivládne fiškálne vzťahy. Katedra má zastúpenie aj v pracovnej skupine WG1 – Vertikálna koordinácia, prostredníctvom doktorandky PhDr. Lenky Haluškovéj.

Účastníci stretnutia sa zhodli, že IGCOORD má dôležité miesto v analýze politických procesov na rôznych úrovniach v prostredí vybraných európskych krajín a je významným prínosom pre tvorbu medzinárodných vedeckých sietí.

Klára Bálíková, LF

Foto: archív autorky

Kde si dať výborný pastel de nata alebo v preklade pudingový koláčik?

No predsa v Portugalsku!

Vďaka Národnému štipendijnému programu (NŠP) v rámci SAIA som dostala možnosť vycestovať na polročný výskumný pobyt do Portugalska, konkrétne do Centre for Ecology, Evolution and Environmental Changes – Universidade de Lisboa, a zapojila som sa tak do medzinárodného projektu EDGES „Temperature and nutrient interactions in aquatic ectotherms: individuals, populations and communities at latitudinal edges“ pod vedením Dr. Bruna Carreira. Projekt sa venuje ektotermnej ekofyziológii a vplyvu teploty prostredia na zmenu potravných preferencií vodných organizmov so zameraním sa na adaptáciu na klimatické podmienky.

V prvom rade treba poznamenať, že Portugalsko nie je Španielsko. Takže... začiatkom marca ma čakalo pomerne chladné počasie vhodné na jarný kabát. Ešte väčšia zima bola v byte (keďže tradičné byty a domy nemajú centrálnu kúrenie, a tak sa ohrievač stal mojim najlepším kamarátom), studený oceán s veternými plážami aj počas leta a žiadna siesta. Našťastie sa po pár týždňoch počasie zlepšilo a môžem si vychutnávať pravé horúce prímorské leto. Ďalšou kapitolou samou o sebe je jazyk. Naivne som si myslela, že moje základy španielčiny budú stačiť. Nuž takto, jazyky sú síce podobné, najmä v písanej forme, ale foneticky veľmi odlišné. Preto som sa začala portugalčinu poctivo učiť a musím uznať, že keď na miestnych začnete hovoriť po portugalsky, sú milo prekvapení.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Stretnutie riešiteľov pracovnej skupiny WG4

Keďže moja univerzita sa nachádza v hlavnom meste, Lisabone, dostala som šancu postupne objavovať toto krásne, ale neuveriteľne veľké mesto. Stále je v mojom zozname veľa miest s prívlastkom „must see“. Lisabon, najmä jeho centrálna časť s hlavným námestím a uličky pod hradom a pri rieke Tejo, pulzuje neskutočnou atmosférou a históriou. Povestné farebné kachličky na budovách, úzke uličky a očarujúca architektonická rôznorodosť mi vyrážali dych hneď od prvého dňa. Postupne som navštívila tiež južnú časť Portugalska, a to región Alentejo, väčšie mestá v strednej časti krajiny, ako napríklad Leiria, a pokračovala som na sever do Porta a Bragy. Každá z týchto oblastí sa odlišovala svojím typickým jedlom, architektúrou či nárečím. Krajina je naozaj rozmanitá, čo vyplýva najmä z jej pozdĺžneho tvaru krajiny, a preto južný suchý a piesočnatý región s korkovými dubmi prechádza smerom na sever do vlhších a zelenších oblastí s olivovníkmi či s inváznymi eukalyptami a nakoniec s borovicami. Korok je tu ako surovina pomerne dominantný a vyrábajú z neho rôzne veci do kuchyne alebo na nosenie (kabelky, topánky) a prakticky všetky suveníry.

Portugalská kuchyňa je naozaj výborná, veľmi sýta a bohatá na morské plody. Z jedla som si obľúbila krevety, chobotnicu, typickú rybu bacalhau (treska) na všetky spôsoby a, samozrejme, povestný pastel de nata, ktorý si kúpite v každej uličke. Ale pozor! Nikdy si ho nedávajte so škoricou, pretože práve podľa tejto prísady spoznáte turistu. Na čo som si musela zvyknúť veľmi rýchlo, je ich denný režim. Zvyčajne ľudia začínajú pracovať medzi deviatou až desiatou ráno, končia okolo šiestej a večerajú o deviatej večer, čo mne ako človeku držiaceho sa pravidla – večera pred šiestou, spôsobilo menší šok. Ak by som mala porovnať ceny ubytovania, stravy a celkovo nákladov na život, vychádzajú zhruba tak ako na Slovensku, čo bolo milým prekvapením, najmä preto, že som v hlavnom meste.

Ak máte radi krajiny s prístupom k oceánu, rozmanitými scenériami, bohatou históriou a výborným jedlom, Portugalsko (ale aj jeho ostrovy Madeira a Azory) odporúčam všetkými desiatimi. Malým bonusom pre Vás bude možnosť odtrhnúť si priamo zo stromu čerstvý pomaranč, mandarínku alebo figu s takou šťavnatou chuťou, aké som ešte nikde nejedla.

Vladimíra Dekanová, FEE
Foto: autorka

From a young researcher from India at the TUZVO within the RISE-WELL project

It's been 11 months already; time flies! Hello everyone, I am Dhana aka (Dhanalakshmi Tamatam) from Bangalore, India. I am a Marie Skłodowska Curie early stage researcher (ESR 6) from the EU-funded project RISE-WELL, enrolled at the Department of Natural Environment, Faculty of Forestry, Technical University in Zvolen. I come from a city with 12 million in population. So when I read and researched about Slovakia and Zvolen, I didn't know what to expect, except that Slovakia has 40% of nature and forest, several castles, caves, thermal springs, wood industry, and car manufacturing.

Then came the day of arriving in Zvolen, it was evening, and one of my supervisors (Dr. Magdalena Pichlerova) was waiting for my arrival. I was overwhelmed with her kind gesture and greetings, which eased the strain of my long travel from Bangalore to Zvolen. Then days went on with the pandemic, lockdown, and mostly work from home. Despite the uncertainty, I always felt cared for and felt at home with the kind and warm people around.

As it was late spring and early summer, the lockdown was eased; hence got to see and experience some beautiful places in Slovakia (Bojnice castle, Orava region, some caves with other international students, and went on several hikes). There are a few international students in the student housing, it's a place to learn about different cultures, traditions, and beliefs, I completely enjoy it.

Regarding the study and research experience, I often socialize with the department colleagues and find it interesting to know and hear their experience about life and research.

I do have a scientific supervisor (Prof. Viliam Pichler), and most of the time, I feel enlightened after our meetings; he has untraditional and non-conventional views and approaches towards life and research; I enjoy learning and hearing different opinions and perspectives. I feel encouraged with my research ideas and thoughts. I am grateful to be surrounded by such friendly people. I am glad I chose this project (RISE-WELL) and university; I will surely recommend it to other students as it gives a holistic experience. Our Erasmus coordinator (Ing. Mariana Krivosikova) is a very helpful lady. She has a positive attitude and encourages students to learn, travel, and go on exchange to other universities to enrich their life experience by accumulating various tool kits.

next page

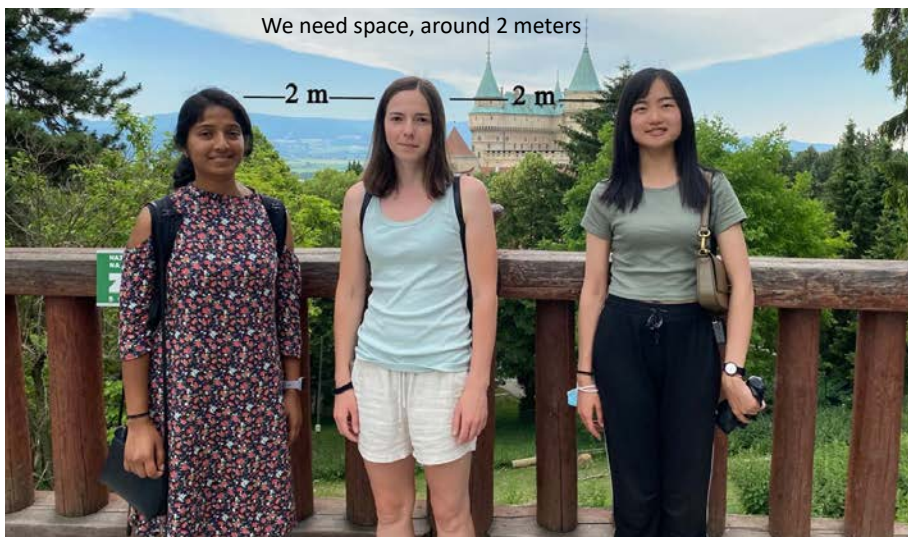
„Language is a road map of a culture“ - this made me enroll in Slovak classes.

As days passed I was introduced to the grammatical and lexical parts, that is when I realized the intricacy of the Slavic language, which is hard and confusing to a foreign national. Despite being slow at picking up the words and phrases, I really admire and appreciate the patience and customized teaching by my Slovak teacher (Mrs. Jana Luptakova). Similarly, another colleague from the department (Prof. Katarina Strelcova) taught me skiing and takes me on ski trips. People are generally more accommodating, caring, helpful, and humble.

Thank you

Sincerely,
Dhana

28/01/2022, Zvolen, SR

By Veronika, Dhana, and Xiaoling From 19/06/2021 to 21/06/2021

Spolupráca medzi TUZVO a PURDUE UNIVERSITY v rámci programu Erasmus+ 2022

V rámci prebiehajúceho projektu Erasmus KA107 medzi TUZVO a PURDUE UNIVERSITY, Indiana, USA, bolo po dvoch rokoch možné vďaka zlepšujúcej sa epidemiologickej situácii uskutočniť obojstranné, výmenné mobility učiteľov, a to v termínoch 24. 4. – 6. 5. 2022 v USA a 9. 5. – 20. 5. 2022 na Slovensku.

Mobility boli zamerané na participáciu na výučbe predmetov, ktoré sa na týchto univerzitách obsahovo do veľkej miery prelínajú. Cieľom bolo obohatiť vyučovací proces o nové metódy, prístupy a spôsoby výučby. Program mobility v rámci štyroch týždňov na seba obsahovo nadväzoval. Z Technickej univerzity vo Zvolene sa mobility zúčastnila doc. Ing. Zuzana Tončíková, ArtD., z Katedry dizajnu nábytku a interiéru, DF. Program mobility spočíval v zapojení sa do blokovej výučby predmetu Global Sustainability Issues na PURDUE UNIVERSITY, ako aj do konzultácií projektov záverečných prác tzv. graduate students. Okrem predstavenia TUZVO sa jej aktivity zameriavali predovšetkým na metódy bioinšpirovaného navrhovania a následnú praktickú konzultáciu jednotlivých úloh vyplývajúcich zo zadania.

Blok výučby zameraný na predstavenie nástrojov a postupov biomimikry vyústil do spracovania finálnych tímových mikroprojektov s cieľom nájsť koncepčné idey pre vznik bioinšpirovaných inovácií v rôznych oblastiach. Obdobne bola do výučby na Katedre dizajnu nábytku a interiéru, DF, zapojená prof. Dr. Eva Haviarová, ktorá už viac ako 25 rokov žije a pôsobí v USA. V súčasnosti je profesorkou v odbore „Wood Products Engineering and Furniture Strength Design“ na „Department of Forestry and Natural Resources“ na PURDUE UNIVERSITY, Indiana, USA, kde pôsobí zároveň ako riaditeľka „Wood Research Laboratory“. Profesionálne sa zameriava na oblasti pevnostného navrhovania nábytku a drevárske výroby, ako aj na riešenie nových výziev v oblasti dizajnu. Počas svojho pobytu na TUZVO bola aktívne

zapojená do konzultácií v rámci predmetu ekológia verus dizajn, kde sa študenti zamerali na obsahovo rovnaké zadania vo väzbe na metódu biomimikry ako študenti na PURDUE UNIVERSITY. Profesorka Haviarová sa taktiež zúčastnila konzultácií Ateliérov dizajnu a projektov záverečných prác študentov pod vedením doc. Tončíkovej.

Pretože program mobility bol už druhý rok plánovaný s cieľom priniesť nové metódy do výučby predmetov zameraných na bioinšpirované navrhovanie, je opätovne plánované vydať katalóg prác výsledných študentských projektov s podrobným popisom metodiky vedenia projektov, ako aj rozdielnych prístupov vyplývajúcich z rozdielnych kompetencií a odborných zručností študentov zúčastnených z oboch univerzít.

doc. Ing. Zuzana Tončíková, ArtD.

ERASMUS + STUDIES IN SLOVAKIA

at the Faculty of Technology, Technical University in Zvolen

Being in the 5th year of Master's studies in the field of Management and Production Engineering with a specialization in Agrotronics, I came to the conclusion that it is too boring to study in the same walls for the entire period. I knew the Erasmus + program very well, because I was on an internship in Norway, so I decided to convince my colleagues from my specialization to study abroad for a semester. Several months have passed and WE ARE LEAVING TO STUDY ABROAD!

Being in the 5th year of Master's studies in the field of Management and Production Engineering with a specialization in Agrotronics, I came to the conclusion that it is too boring to study in the same walls for the entire period. I knew the Erasmus + program very well, because I was on an internship in Norway, so I decided to convince my colleagues from my specialization to study abroad for a semester. Several months have passed and WE ARE LEAVING TO STUDY ABROAD!!!!

We travelled with our entire specialization of 8 people to the Technical University in Zvolen, Slovakia, to the Faculty of Technology. Already on the first day, we were very positively surprised, the PhD students helped us arrange all the formalities related to the dormitory and the university, and showed us around the entire facility. During the tour, we noticed the ubiquitous inscriptions of names and surnames on sidewalks, paths, alleys, etc ...

We were told that this is a Slovak tradition and that every student graduating from university puts there their initials. It is not cultivated in Poland, however, we liked this idea very much. The classes in Slovakia turned out to be a bull's eye on various topics, we were able to build various systems ourselves and check if they were working properly. Without a doubt, the most interesting topic was robotics, in which we built our own robots to perform specific tasks. In turn, within another subject, together with our Slovak colleagues, we went to another university, where there was a car dynamometer show. There is one more issue that aroused a great interest among us, namely, during our stay at the university, there were promotion days. It consisted in the presentation of several large companies from Zvolen and the surrounding area, which showed what they do.

We liked it very much because the people who graduated from their studies could apply to these companies and apply for an internship or a job, and we have to admit that the companies were very reputable, because there was even CONTINENTAL. In addition to studying, we

had the opportunity to help our Slovak colleague in the transport of lockers from one department to another, it was a very nice integration, they taught us the Slovak language then, not to mention how much laughter it was. Well, man does not live by science alone, we had classes 4 days a week, so the rest could be devoted to sightseeing and there was a lot of it. You didn't even have to go far because next to the Technical department there is also a Forest department, where students have aviaries with birds of prey. Maybe nothing extraordinary but for us it was something interesting because it is not easy to see an owl or a hawk so closely.

There are several attractions in the town of Zvolen, the best one probably Zvolen Castle, which can be visited inside.

Then a Christmas market in the market square, and in the vicinity there is a hill with a beautiful panorama of the city. However, due to the fact that we were motorized, being in Slovakia, we could not miss the capital, Bratislava. The mountains are Slovakia's second pride, so we couldn't miss it. We have got to Chopok !!!!

Our journey lasted 5 months and it was the best period of our 5 years of study. Therefore, if anyone is still wondering, I hope that I have convinced myself enough, and if you have no idea where to go, I invite you to Slovakia!!!

Erasmus+

Obhacujeme životy, rozširujeme obzory.

Na Erasme v Slovinsku

Erasmus je najlepšia vec, pre ktorú som sa na vysokej škole mohla rozhodnúť. Je to veľké klišé, no lepšie to vystihnúť ani nejde. Stále ma lákalo ísť von, skúsiť niečo nové. V poslednom ročníku si uvedomujem, že kedy, keď nie teraz, po škole tú možnosť mať nebudem, a preto teraz je ten čas. Vyplňte zopár dokumentov, na základe ktorých, keď vám ich schvália, dostanete peniažky z EÚ a hor sa do sveta. Vybrala som si Slovinsko. O Slovinsku som vedela len jedno, a to, že cudzinci ani nevedia, že Slovakia a Slovenia sú dve rozličné krajiny. V názvoch v slovenčine nás rozlišuje len jedno písmenko, no v skutočnosti je toho oveľa viac.

Všetko vybavujem na poslednú chvíľu. To je jedna vec, ktorú nemám potuchy, kedy na sebe zmením. Ani s vybavovaním Erasmusu to nebolo inak. Zo začiatku som ani nevedela, či vlastne pôjdem, a tak zariadenia ubytovania stálo u mňa niekde bokom. Intráky boli, ale plné. Samozrejme. Ešte týždeň pred odchodom som stretla kamoša na koncerte Pary a vravím mu, že idem do Slovinska, ale nemám ešte ani ubytovanie. Na to on odpovedal, že to má ešte čas. A tak som šla do Ľubľany, tohto láskyplného mesta. Angličtina not great, not terrible, hostel zabukovaný na tri dni, dobrodružstvo môže začať. Prvá rada, keď hľadáte ubytko, neberte nič iba preto, lebo je to voľné. Prvé, čo som našla, bola nejaká pivnica za 400 eur s divným pachom. Napriek tomu, že mnoho študentov stále nemalo ubytovanie a všetci strašili, aké je ťažké niečo nájsť, povedala som si, že nie, ďakujem, a hľadala som ďalej. Nuž, a kto hľadá, ten nájde. Našla som aj ja. A kto povedal, že z tohto miesta budem o pár mesiacov odchádzať so slzami v očiach.

Bývala som s polkou Balkánu a jediný Erasmák som tam bola ja. Napriek tomu, že si všetci rozumeli, hneď prešli do angličtiny. Čo sa tej angličtiny týka, nebála som sa, ale až tam som zistila, aká je moja angličtina strašná, že sa neviem ani vyjadriť. A čo ma naozaj prekvapilo, všetci rozprávali po anglicky miestami až perfektne. V Slovinsku vie po anglicky každý, aj babka v obchode. Až na tie najdôležitejšie miesta, kde si napríklad cudzinci vybavujú dokumenty, tam po anglicky nevedia. A vodiči autobusov, tí radšej kývnu rukou. Študenti v Slovinsku majú „boni“, ďalšia super vec. Predstavte si, že idete do reštiky, akej len chcete. Na výber je veľa, popytate si „boni menu“ a vyberiete si, čo chcete papať. Máte polievku, hlavné jedlo, šalát a dezert v podobe koláča či ovocia a za to všetko zaplatíte 4 eurá. Tak to je boni. Prvú nedeľu v mesiaci sú všetky múzeá a galérie zadarmo a medzimestské

autobusy cez víkend jazdia so 75% zľavou.

Netreba však zabudnúť ani na školu. Na úvodnej prednáške sme dostali inštrukcie: v prvom rade sa uč a v druhom, ale rovnako dôležitom, si užívaj, zabávaj sa, spoznávaj a zapájaj sa. Vtipné je, keď si vyberáte predmety z katalógu predmetov v angličtine, čo neznamena automaticky, že v angličtine aj budú. Taký som však mala len jeden. Ostatné predmety sme mali síce spolu so slovinskými študentmi, ale hodiny prebiehali v angličtine a nebol jeden študent, ktorý by s tým mal problém. Predstavte si to tu. Nedá sa. Vybavenie školy bolo perfektné. Na Drevárskej fakulte robia isté projekty v starom vojenskom bunkri, z ktorého si zároveň urobili aj skúšobňu. Na gitarách však bolo toľko prachu, že vypredané koncertné sály z toho asi nebudú. Z ďalšieho predmetu sme chodili každý pondelok do pralesov, niečo ako hlavné cvičenia. Jedna odlišnosť je v tom, že my sa z HC ponáhľame do R-ka na pivo, no tu sme pili pivo s profesorom pekne vonku na slniečku. Raz spolužiaci zabudli kúpiť pivo, a tak nám šofér autobusu zastal pri supermarkete. To sú tie maličkosti, ktoré robia rozdiel.

A tak Vám týždeň bežia, ani neviete ako. Chodíte do školy, chodíte na párty, ktoré sú v časoch korony síce zakázané, ale kde je vôľa, tam je cesta.

Slovinsko je nádherne rozmanité. A všetko je blízko. Pobrežie aj nádherné hory. V Ľubľane je zopár minút od centra krásny park. Čo si tam chcete nájsť, to si nájdete, alebo si to nájde vás. Avšak myslím si, že je to rovnaké všade, čo sa týka programu Erasmus, bez ohľadu na to, pre akú krajinu sa rozhodnete. Rovnako dobré. Ja som v Slovinsku zažila chuť pravého Balkánu, aj keď Slovinsko Balkánci nepovažujú za Balkán. Žili sme tam ako zo seriálu Priatelia, aj keď sme mali rôzne záujmy, rýchlo sa z nás stali kamaráti, ba až rodina. Vlastne, v Slovinsku som sa stretla z drvivej väčšiny len s láskavými ľuďmi, vždy ochotnými pomôcť, všetci si vás všímali, neboli ľahostajní. A tá balkánska hudba. Predstavte si nejaký divný babka štýl ako z telenovely. Na začiatku som to neznášala, no teraz si to sama spievam.

Kto na Erasmus ísť chce, pôjde, ale ak váhate, choďte tiež. Sú to nové zážitky, nové priateľstvá, nové kontakty, nové skúsenosti a je to krásny kus života. Najviac mi dali ľudia. Iné náture než tie slovenské, ktoré sa stále niekam ponáhľajú. Naučila som sa tam väčšiemu klúdu a otvorejšiemu srdcu. Keď sa nad tým tak zamyslím, kde sa máme stále ponáhľať? Túto vetu by som nazvala tzv. poetickú otázku, jeden z mnohých mojich hľadov, keď som si ani za nič nevedela spomenúť, ako povedať rečnícka otázka. Alebo keď som si na stotinu sekundy myslela, že germaphobe je fobia z Nemcov. Tieto hlody sa vám vryjú do pamäti nadhlo a potom sa veru máte na čom smiať. Polnočné palacinky a tie skvelé sendviče (pre fanúšikov How I met your mother)!

Nakoniec môžem povedať len jedno veľké ĎAKUJEM. A čo bolo pre mňa na Erasme najťažšie? Ísť domov.

Katarína Pitoňáková, LF

Erasmus+

Obhacujeme životy, rozširujeme obzory.

REKTOR UDELIL PAMÄTNÚ MEDAILU TUZVO

Dňa 15. decembra 2021 rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., na návrh dekana Fakulty ekológie a environmentalistiky TUZVO prof. Ing. Mariána Schwarza, CSc., pri príležitosti osláv 30. výročia založenia Fakulty ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene udelil Pamätnú medailu Technickej univerzity vo Zvolene ako ocenenie dlhoročnej spolupráce a ako vyjadrenie vďaky za zásluhy o rozvoj fakulty:

1. doc. Ing. Jaroslavovi Demkovi, PhD., rektorovi Katolíckej univerzity v Ružomberku,
2. prof. RNDr. Františkovi Petrovičovi, PhD., dekanovi Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre,
3. prof. RNDr. Magdaléne Bálintovej, PhD., zo Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach,
4. doc. MUDr. Eleonóre Fabiánovej, PhD., MPH, z Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku,
5. RNDr. Antonovi Krištínovi, DrSc., z Ústavu ekológie lesa SAV Zvolen,
6. doc. RNDr. Zite Izakovičovej, PhD., z Ústavu krajinnej ekológie SAV Bratislava.

Ľubica Benková, Rektorát

„Využívam túto príležitosť, aby som poďakoval všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zaslúžili o rozvoj súčasnej Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene. Pri oslavách jubilea bude na adresu oslávenkyne vyslovených mnoho želaní. Chcem pripojiť aj svoje. Prajem Fakulte ekológie a environmentalistiky, aby sa aj naďalej rozvíjala v súlade s jej poslaním skvalitňovať ochranu životného prostredia, prehĺbovať ekologické vedomie a ekologickú výchovu, a aby prispievala k rozvoju vysokoškolského vzdelávania, vedy, výskumu a inováciám na Slovensku.“

Prajem všetkým zamestnancom fakulty, ako aj jej spolupracovníkom mnoho zdravia, tvorivých síl, životného elánu a spokojnosť z dobre vykonanej práce. Študentom súčasným, aj budúcim, prajem úspešné štúdiá a jeho ukončenie a predovšetkým uplatnenie v zamestnaní. Ceľ fakulte prajem výborné výsledky a akceptáciu v akademickom prostredí na Slovensku aj v zahraničí. Veľmi ma mrzí, že medaily nemôžem odovzdať osobne, avšak verím, že keď sa situácia so šírením ochorenia Covid-19 zlepší, bude možné naplánovať aj osobné stretnutie s pracovníkmi fakulty, ako aj ocenenými spolupracovníkmi.“

Rudolf Kropil
rektor

VELVYSLANEC KUBY NA PÔDE TUZVO

Dňa 17. mája 2022 rektor Rudolf Kropil privítal na pôde Technickej univerzity vo Zvolene mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Kubánskej republiky Rafaela Paulino Pino Bécquera, ktorý navštívil TUZVO spolu s manželkou a konzulkou Kubánskej republiky Mercedes Matea Santos Calzada. Členmi delegácie boli aj predseda Spoločnosti slovensko-kubánskej spolupráce a solidarity José Martího Ľubomír Rejko a Eugen Kramár.

Rektor Rudolf Kropil v krátkosti predstavil našu univerzitu, jej zameranie, vybudovanú infraštruktúru a súčasti, hlavné vedecké výstupy a projekty, na ktorých pracujú vedeckovýskumní pracovníci a spomenul aj úspechy absolventov. Taktiež oboznámil veľvyslanca o podpísaných bilaterálnych zmluvách o spolupráci medzi TUZVO a dvomi kubánskymi univerzitami, ako aj o podpísanom Memorande o spolupráci medzi Ministerstvom vysokého školstva Kubánskej republiky a Slovenskou rektorskou konferenciou.

„Cieľom memoranda, ktoré som podpísal ako prezident SRK dňa 15. 2. 2018 v Havane, je rozvíjať spoluprácu na princípoch rovnosti, vzájomnej dôvery a porozumenia. Táto spolupráca sa môže rozvíjať v oblasti vysokoškolského vzdelávania, vedeckovýskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti, ako aj v rámci mobilít pre študentov, pedagógov, vedeckovýskumných pracovníkov a ostatných zamestnancov univerzít,“ uviedol rektor.

Prorektor TUZVO pre vonkajšie vzťahy Branislav Olah priblížil spoluprácu TUZVO so zahraničím, či už prostredníctvom medzinárodného programu Erasmus+, CEEPUS alebo SAIA, ako aj spoluprácu vedeckovýskumných pracovníkov a pedagógov na medzinárodných projektoch s rôznym zameraním.

Veľvyslanec Rafael Pino Bécquer sa živo zaujímal o nové trendy a možnosti odstránenia následkov klimatickej zmeny, keďže ich krajinu, ako uviedol, každoročne postihujú stále silnejšie tropické búrky, ktoré spôsobujú rozsiahle škody. Taktiež dvíhanie hladiny morí spôsobuje zatápanie krajiny a salinizáciu pôdy, čo predstavuje závažný problém, ktorý sa Kuba snaží riešiť.

Do kroniky veľvyslanec Rafael Pino Bécquer napísal:

„Veľmi sa mi páčilo, že som mohol navštíviť Vašu Technickú univerzitu vo Zvolene. Poďakoval som rektorovi za prijatie na vysokej úrovni a profesorom, že som sa s nimi mohol porozprávať o súčasných problémoch našej planéty. Som presvedčený o Vašom veľkom úsilí a nasadení. Odchádzam s uvedomením si, čo ste na tejto univerzite dokázali.“

Na záver svojej návštevy požiadal rektora, aby odovzdal jeho pozdrav všetkým zamestnancom a študentom univerzity, ako aj kolegyniam zo študentskej jedálne, ktoré pre nich pripravili vynikajúce občerstvenie.

Lubica Benková, Rektorát
Foto: M. Rusnák

Čestný titul „profesor emeritus“ pre prof. Ing. Milana Sanigu, DrSc.

Dňa 24. januára 2022 rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., na rokovaní Vedenia TUZVO slávnostne odovzdal prof. Ing. Milanovi Sanigovi, DrSc., čestný titul „profesor emeritus“ za významný prínos v oblasti vedy a vzdelávania.

Rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil na návrh dekana LF prof. Ing. Mareka Fabriku, PhD., predložil na rokovanie Vedeckej rady TUZVO dňa 14. decembra 2021 návrh na udelenie čestného titulu „profesor emeritus“ prof. Ing. Milanovi Sanigovi, DrSc.

Profesor Saniga patrí v posledných desaťročiach k najvýznamnejším akademickým osobnostiam Lesníckej fakulty, ako aj celej Technickej univerzity vo Zvolene. Zásadným spôsobom sa pričínal o rozvoj pestovania lesa s dôrazom na prírode blízke pestovanie, vybudoval úspešný výskumný tím a s ním výrazne posunul úroveň slovenskej lesníckej vedy. Rozvíja vedecké poznanie a najnovšie poznatky prednáša študentom, diplomantom jeho katedry a doktorandom. Jeho pôsobenie je veľkým prínosom pre medzinárodnú vedeckú komunitu, pre spolupracujúcich kolegov i doktorandov. Ako spoluautor pokračuje ďalej v publikovaní kvalitných vedeckých a odborných publikácií. Je vynikajúcim pedagógom s rozsiahlymi praktickými skúsenosťami v predmetoch, ktoré prednáša.

Vedecká rada TU vo Zvolene v tajnom hlasovaní jednomyseľne schválila udelenie čestného titulu „profesor emeritus“ prof. Ing. Milanovi Sanigovi, DrSc.

Gratulujeme!

Ľubica Benková
Rektorát
Foto: autorka

Zľava: M. Fabrika, M. Saniga a R. Kropil

Študentská anketa

Dňa 2. februára 2022 zverejnila študentská časť AS TUZVO medzi študentmi TUZVO anketu o spôsobe výučby, ktorý by preferovali na začiatku letného semestra akademického roka 2021/2022. Informovala o tom Lucia Babjaková, zástupkyňa študentov v AS TUZVO, na rokovaní Krízového štábu TUZVO 9. februára 2022.

Anketa bola zverejnená na facebookovej stránke Akademičná obec online a zúčastnilo sa jej 519 študentov TUZVO. V prospech prezenčnej výučby sa vyjadrilo 203 študentov, v prospech dištančnej metódy 316. Z toho vyplýva, že v prospech dištančnej metódy vzdelávania na začiatku letného semestra akademického roka 2021/2022 sa vyjadrilo o 113 študentov viac.

Krízový štáb Technickej univerzity vo Zvolene nepretržite monitoruje vývoj epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19, každý týždeň pandemickú situáciu prehodnocuje a na základe toho flexibilne prijíma opatrenia.

Akonáhle dôjde k zmene epidemiologickej situácie, Krízový štáb TUZVO rozhodne o prijatí opatrení.

Spomienka na Ing. Michala Mareka, CSc.

Podieľal sa na rozvoji drevokombinátov Bukóza a Šariš Drevárom, všestranným odborníkom, jedným z najrozhodujúcejších na Slovensku v druhej polovici 20. storočia bol Ing. Michal Marek, CSc. Štúdium na Drevárskej fakulte VŠLD ukončil v roku 1967. Vedeckú kandidatúru obhájil v roku 1978. Získané vedomosti vrátil škole a študentom ďalších generácií prostredníctvom prednášok a prínosov z praxe, ktoré im často pripomínal. Aktívny bol vo vedeckej rade univerzity a fakulty. Externe sa podieľal na vypracovávaní posudkov diplomových a rigorózných prác aj vo vyššom veku. Posledný jeho posudok je z roku 2016. Pre Katedru drevárskych technológií a Katedru drevených stavieb Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene hodnotil viac ako desiatku prác.

Ing. Michal Marek, CSc.

V minulom týždni nás zastihla smutná správa, že 13. mája 2022 vo veku 77 rokov umrel.

Po absolvovaní Vysokej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene (1962 – 1967) vykonával nástupnú prax v podniku Smrečina. Prvé skúsenosti s výrobou a riadením získaval vo Východoslovenských celulózkach a papierňach. Po reorganizácii sa názov sa zmenil na n. p. Bukóza v Hencovciach. Odborník na technológiu výroby preglejok bol vhodný pri zakladaní výroby preglejok. Z postu vedúceho prevádzky prispel nielen k založeniu nového profilu podniku, ale darilo sa im aj pri spracovaní menej hodnotného bukového dreva.

Michal Marek smeroval z hencovského Drevokombinátu do Drevokombinátu Šariš v Prešove, ktorý patril pod podnik Piloimpregna Košice. Od roku 1975 bolo cieľom zamerať sa na výrobu veľkoplošných nábytkových dosiek. Pôsobil tu v rokoch 1975 – 1984. Drevokombinát Šariš bol zameraný na produkciu drevotriekových dosiek – brúsených a obojstranne laminovaných.

Znalosť technológií, výborné organizačné schopnosti i odborné kontakty umožnili vybudovať prosperujúci závod s prínosom zahraničných technológií. Pre tieto odborné prednosti vybrali Ing. Michala Mareka, CSc., s cieľom podporiť drevársku výrobu na generálne riaditeľstvo Drevárskeho a nábytkárskeho priemyslu v Žiline. Pôsobil tu ako obchodný a výrobný riaditeľ od roku 1984 do 1989. Odbornosťou a prehľadom tu dokázal naplniť a presvedčiť podriadené podniky o smerovaní priorít drevospracujúceho priemyslu na Slovensku.

V novej etape privatizácie výroby sa cez výberové konanie vrátil v roku 1989 naspäť do Bukózy. Už forma akciovej spoločnosti predznamenávala posilniť závod Nábytkáreň (s výrobou sedacieho nábytku), pokračovanie drevárskej výroby (píla a preglejkáreň), tiež v závode chemickej výroby (celulóza). Bukóza potvrdzovala charakter drevokombinátu. Spracovávala bukovú drevnú hmotu chemickým a mechanickým spôsobom. Ako prvý drevokombinát v Európe využíval bukové drevo bezo zvyšku. K tomuto trendu prispel výraznou mierou.

Jeho pracovné zameranie vyvrcholilo, keď sa v roku 1994 rozhodol so svojimi kolegami založiť súkromnú firmu Drevoexport, export – import v Žiline. Po čiastočnej zmene podnikateľských aktivít a názov zostal spolumatiteľom v časti nástupníckej spoločnosti Dextrade Žilina.

V období 1999 – 2005 bol členom predstavenstva Zväzu spracovateľov dreva SR. Pôsobil ako predseda Komisie pre obchod a surovinu. Zúčastňoval sa obchodných misíí, v marci 2000 bol na misii v Číne – odkiaľ priniesol podrobné informácie publikované na stránkach odborného periodika Drevárska súčasnosť. Dokázal fundovane a objektívne prinášať potrebné fakty pre výrobné zameranie v odbornej tlači. Aktivity spolku si veľmi vážil a dlhé roky bol predsedom Drevárskej sekcie v rámci SOPK v Žiline.

Češť jeho pamiatke!

PhDr. Anton Mrník
Prof. Ing. Roman Réh, PhD.

Rozlúčili sme sa s prof. Ing. JÁNOM BOROTOM, DrSc.

(17. 9. 1925 Bzince pod Javorinou – 19. 1. 2022 Bratislava)

V slovenskom, československom, ale aj medzinárodnom meradle významný vysokoškolský pedagóg a vedec prof. Ing. Ján Borota, DrSc., sa narodil 17. septembra 1925 v Bzinciach pod Javorinou.

Strednú školu ukončil na gymnáziu v Novom Meste nad Váhom v roku 1946. V tomto roku začal študovať lesníctvo na novozriadenej Vysoké škole poľnohospodárskeho a lesného inžinierstva v Košiciach. V roku 1947 prestúpil na Lesnícku fakultu Vysoké školy poľnohospodárskej v Brne. Inžinierske štúdium ukončil na Lesníckej fakulte Vysoké školy poľnohospodárskeho a lesného inžinierstva v Prahe v roku 1950. V roku 1957 obhájil pred Vedeckou radou Lesníckej fakulty v Prahe kandidátsku dizertačnú prácu na tému „Taxačné vyhodnotenie prebierok a prírastku v rovnovekých smrekových porastoch“ a získal titul kandidáta vied (CSc.). V roku 1965 sa habilitoval s prácou „Rast a prírastok niektorých hospodársky významných drevín južnej Ázie“ za docenta v odbore hospodárskej úpravy a dendrometrie na Lesníckej fakulte Vysoké školy lesníckej a drevárskej, teraz TU vo Zvolene, kde nastúpil po predchádzajúcom pôsobení ako odborný asistent na Lesníckej fakulte v Prahe, resp. vo Vedeckom lesníckom ústave VŠZ v Kostelci nad Černými lesmi. Titul DrSc. mu bol udelený v roku 1987. Za profesora bol menovaný prezidentom republiky v roku 1991 v odbore hospodárska úprava tropických lesov.

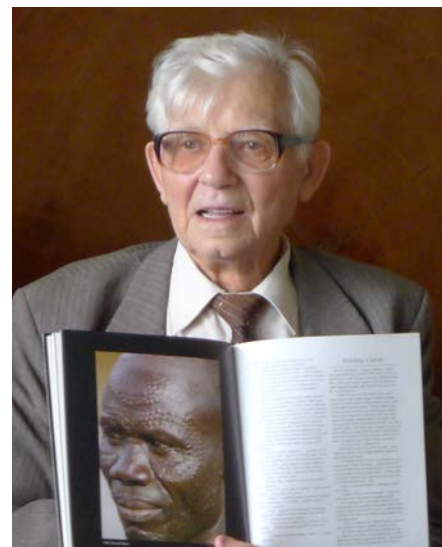
Po príchode do Zvolena začal na Drevárskej fakulte materiálne a personálne budovať Katedru svetového lesníctva a drevárstva (KSLD), a tým sa pre

neho začala strastiplná cesta, ktorá trvala až do jeho odchodu do dôchodku, ako to podrobne popisuje vo svojich pamätiach.

Smerovanie kariéry prof. Borotu ovplyvnil na celý život najmä študijný pobyt na Forest Research Institute and College v Dehra Dune v Indii v rokoch 1963 – 1964, kde absolvoval štúdium zamerané na tropické lesníctvo, lesnícky výskum a školstvo.

V rokoch 1965 – 1967 nastúpil ako expert Polytechny na Lesnícku školu a lesnícky výskumný ústav v Lusothé v Tanzánii. Na pozvanie tanzánskej vlády sa v roku 1969 vrátil do Tanzánie a pracoval tam na nových projektoch ďalších 27 mesiacov aj ako riaditeľ Lesníckeho výskumného ústavu v Lusothé. Stal sa poradcom námestníka tamojšieho ministra, koordinoval lesnícky a drevársky výskum v Tanzánii. Zostal naďalej aj vo funkcii vedúceho lesníckeho výskumu. Z titulu tejto funkcie bol členom výboru pre Lesnícky výskum vo Východnej Afrike (Keňa, Tanzánia, Uganda). V r. 1970 navrhol prof. Borota reorganizáciu lesníckeho výskumu a výstavbu nového lesníckeho výskumného ústavu. Tanzánska vláda návrhy doc. Borotu akceptovala a požiadala ho, aby vo svojej činnosti v Tanzánii pokračoval ďalšie dva roky.

V roku 1972 pôsobil ako konzultant FAO (Organizácia OSN pre poľnohospodárstvo a výživu) na projekte FAO inventarizácie tropických lesov v Kongu a Gabone. O dva

Prof. Borota, portrét s knihou

roky neskôr nastúpil na expertízny pobyt výskumu prebierok v umelo založených porastoch *Pinus patula* v Tanzánii a Nigérii. Ako konzultant FAO pre zriadenie lesníckych škôl pôsobil v Laose a Thajsku v rokoch 1980, 1981 a 1987.

Zo svojich ciest priviezol bohatý dokumentačný materiál vo forme vzoriek drevín pre xylotéku, semená tropických drevín, herbáre, množstvo poznámok a publikácií, ako i kolekciu viac ako 300 čiernobielych fotografií a vyše 1000 diapozitívov. Tento cenný študijný materiál pomohol podstatne zvýšiť úroveň výučby a jej prítlačivosť pre domácich a zahraničných študentov a stal sa základom výskumnej činnosti Katedry svetového lesníctva a drevárstva vo Zvolene.

Ulovená gazela, Grantova oblasť Dodona, Tanzánia

Výskum prebierok *Pinus patula* v Tanzánii, 1972

Otvorenie výstavy fotografií prof. Borotu pri príležitosti 90. narodení v SLDK TU vo Zvolene, 2015

Nahromadený a vyhodnotený fotografický materiál ozrejmil produkčno-ekologické ukazovatele tropických lesov a možnosti využitia menej známych tropických drevín v drevospracujúcom priemysle. Táto aktivita si vyžiadala veľa úsilia, námahy, strádania a jeho vlastných finančných prostriedkov.

Prof. Borota sa stal propagátorom ochrany lesov vo svete, najmä tropických, z pohľadu ekológie, a to aj organizovaním výstav fotografií pre verejnosť (vo Zvolene, Svätom Antone, Liptovskom Mikuláši a Bratislave-Karlovej Vsi atď.), hlavne s témou tropických lesov a divej zveri v národných parkoch východnej Afriky.

KSLD začala pedagogickú činnosť v akademickom roku 1969/1970 prednáškami z predmetu svetové lesníctvo a drevárstvo v 5. ročníku Lesníckej fakulty a ako voliteľný predmet v 2. a 3. ročníku DF. Počínajúc letným semestrom 1977 Oddelenie svetového lesníctva a drevárstva

(OSLD) vo svojej pedagogickej činnosti zabezpečovalo aj výučbu predmetov životné prostredie a právne aspekty životného prostredia pre študentov 4. ročníka DF. Od akademického roku 1980/1981 OSLD zabezpečovalo výučbu nového predmetu lesnícka a drevárska geografia a obchod a obchodná politika pre študentov DF a pre lesníkov svetové lesníctvo. V spolupráci OSLD vo Zvolene a Katedry svetového lesníctva a poľovníctva na LF v Brne vydalo Edičné stredisko VŠZ v Brne učebné texty Svetové lesníctvo v roku 1980, autorom bol doc. Ing. Jaroslav Bergl, CSc., a doc. Ing. Ján Borota, CSc.

Vedúci OSLD pripravoval prednášky aj mimo VŠLD – vo Zvolene, v Prahe, Brne a inde – o problematike rozvojových krajín so zameraním na ich lesné hospodárstvo a drevospracujúci priemysel. Prednášky boli zatriktívnené premietaním farebných diapozitívov.

Prof. Ing. Ľudovít Mikolášik, CSc., vtedajší námestník ministra priemyslu Slovenskej socialistickej republiky a splnomocnenec vlády ČSSR v Rade vzájomnej hospodárskej pomoci (RVHP), odporučil usporiadať postgraduálne štúdium (PGŠ) na tému „Príprava kádrov pre RVHP v oblasti lesného hospodárstva, drevárskeho a nábytkárskeho priemyslu a celulózo-papierenského priemyslu z hľadiska zabezpečenia komplexného využitia dreva“. Toto PGŠ Vedecká rada DF VŠLD odsúhlasila. Okrem pravidelnej pedagogickej výučby v rokoch 1975 – 1977 a 1979 – 1980 prof. Borota pripravil a gestoroval aj dva behy PGŠ, ktoré trvalo štyri semestre. Okrem odbornej náplne štúdia museli účastníci PGŠ absolvovať záverečné skúšky aj z ruštiny. Pre účastníkov štúdia OSLD zabezpečilo vydanie rozšírených téz prednášok vo forme učebných textov prednášok.

V roku 1980 sa prof. Borota stal gestorom 4-týždňového medzinárodného seminára UNDP/FAO/ČSSR „Projektovanie a riadenie integrovaných drevospracujúcich závodov“. Medzinárodný seminár sa konal pod gestorstvom OSLD na VŠLD vo Zvolene od 13. do 31. 7. 1981. Zúčastnilo sa ho 24 účastníkov z 18 štátov Afriky a Ázie. Pracovníci OSLD usilovne pracovali na príprave seminára, na zabezpečení textov prednášok, ich prekladov do angličtiny, na príprave trás a náplní exkurzií. ČSOB zriadila na VŠLD vo Zvolene špeciálny účet na konanie seminára.

Záverečná správa o seminári bola prerokovaná na Lesníckom odbore Sekretariátu FAO v Ríme v polovici októbra 1981. Za VŠLD Zvolen sa jej zúčastnil doc. Borota. Počas rokovania vyslovili zástupcovia Sekretariátu FAO spokojnosť s dobre organizovaným seminárom na VŠLD vo Zvolene. V súlade s odporúčaním hodnotiacej porady na Sekretariáte FAO v Ríme bolo koncom októbra 1981 požiadané

Otvorenie Seminára UNDP/FAO/ČSSR Zvolen, 1981

vedenie VŠLD vo Zvolene a československí reprezentanti pre spoluprácu s FAO, aby oficiálnou cestou ponúkli na Sekretariáte FAO v Ríme usporiadanie ďalšieho seminára UNDP/FAO/ČSSR na VŠLD vo Zvolene, napríklad v roku 1983. Tento plánovaný seminár ani ďalšie sa z objektívnych dôvodov, predovšetkým z nedostatku finančných prostriedkov, nerealizovali.

V rokoch 1983 – 1985 a 1986 – 1987 bol doc. Borota gestorom dvoch behov PGŠ „Príprava kádrov pre expertíznu činnosť v rozvojových krajinách v oblasti lesného hospodárstva a drevárstva“.

Vo vedeckovýskumnej činnosti pod vedením doc. Borotu, ako zodpovedného riešiteľa, sa OSLD venovalo najmä problematike svetového lesníctva, pestovaniu, inventarizácii a hospodárskej úprave tropických lesov a využitiu menej známych tropických drevín v DSP v rámci projektu Rady vzájomnej hospodárskej pomoci – RVHP, ktoré koordinovalo Československo.

Na požiadanie PZO Polytechna v Prahe a so súhlasom vedenia VŠLD vo Zvolene sa doc. Borota zúčastnil v období 2. 8. – 28. 11. 1972 na terénnych inventarizačných a hospodársko-úpravných prácach v tropických lesoch Konga v oblasti Sibiti – Zanaga. Projekt FO: SF/COB 15 zabezpečovala medzinárodná organizácia OSN – FAO. Docent Borota sa zúčastnil aj na spracovaní terénnych údajov z Konga v čase od 25. 2. do 9. 5. 1973 vo francúzskom ústave C. T. F. T. (Centre technique forestier tropical) v Nogent sur Marne pri Paríži. Expertíza končila vypracovaním a odovzdaním záverečnej správy „Rapport sur l' aménagement du massif forestier“.

Začiatkom roka 1974 požiadala organizácia Prolignum so sídlom v Prahe rektora VŠLD vo Zvolene o uvoľnenie doc. Borotu na krátkodobú prieskumnú cestu do Ghany a Nigérie. V podstate išlo o vypracovanie štúdie na základe prieskumu ako jednej z možností zabezpečovania vhodnej tropickej drevnej suroviny pre potreby československého drevospracujúceho priemyslu. Správu o výsledkoch prieskumnej cesty prerokovalo a schválilo predstavenstvo Prolignum koncom septembra 1974. Realizovala sa spolupráca s exportnou firmou Idehen v Benine (Nigéria). Spolupráca s firmami v Ghane sa neuskutočnila hlavne z finančných dôvodov.

V rámci štátneho plánu základného výskumu sa na OSLD riešili úlohy ŠPZV: „Výskum prebiehok v umelo zakladaných porastoch Pinus patula v Tanzánii“ (1977 – 1978), „Zloženie a štruktúra tropických vysokokmenných lesov v niektorých tropických krajinách: Ghana (1979), Gabon (1980), Laos (1983), Kongo (1988),

Mexiko (1990), a „Rozvoj poľnohospodársko-lesníckeho komplexu v Indii“ (1987 – 1990).

OSLD v rokoch 1975 – 1992 spolupracovalo s Výskumným a vývojovým ústavom drevárskeho a nábytkárskeho priemyslu v Bratislave na riešení výskumnej úlohy 4. 1. 4. RVHP – „Odkúšanie menej známych tropických drevín na výrobu dýh“. Výskum sa venoval zisťovaniu fyzikálnych, mechanických a technologických vlastností menej známych tropických drevín ako náhrady komerčných tropických drevín na výrobu krájaných dýh a preglejok. Navrhnuté technológie boli odkúšané v podniku Pregleja Žarnovica. Odkúšané boli dreviny Mersawa, Keruing, Okoumé, Yang, Krabak, Ekoune, Yatandza, Wawa, Latí, Andoung, Diambi, Mutenye, Bintangor, Bubinga, Wengé, Kotibé, Tola, Olon, Luan biely, Luan červený, Padouk, Awoura, Izombé, Kanda, Naga, Tchitola, Doussie, Douka, Dabema, Framiré a Bossé. Výskum bol hodnotený ako jeden z najlepších v rámci RVHP.

Profesor Ján Borota bol zodpovedným riešiteľom deviatich výskumných úloh štátneho plánu základného výskumu riešiacich problematiku zloženia a štruktúry vysokokmenných tropických lesov vo vybraných krajinách a výskumu menej známych tropických drevín v rámci úlohy RVHP v rokoch 1976 – 1991, ktorú koordinovala ČSSR. Členská krajina RVHP každý rok odkúšala dve menej známe tropické dreviny.

Výsledky výskumnej činnosti profesora Borotu sa aplikovali v praxi niektorých rozvojových krajín i v ďalšej výskumnej činnosti.

Veľmi rozsiahla je aj Borotova publikačná činnosť, ktorá vyústila do monografie Tropical forests – some African and Asian case studies of composition and structure, ktorá vyšla v koprodukcii vydavateľstiev VEDA – ELSEVIER v anglickom aj slovenskom jazyku. Počas svojho 40-ročného pedagogického a výskumnického pôsobenia publikoval viac ako 160 vedeckých a odborných prác, učebníc, učebných textov a pojednaní vo vedeckých a odborných časopisoch v slovenskom, českom, anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku, ktoré sa týkali najmä problematiky lesného hospodárstva a drevárstva rozvojových krajín trópov a subtropov. Tridsať prác profesora Borotu bolo publikovaných v zahraničí. Publikované práce majú vysokú vedeckú a odbornú úroveň, sú založené na rozsiahlom výskume a bohatých skúsenostiach a poznatkoch vo svetovom, najmä tropickom lesníctve.

V rokoch 1970 – 1992 na Oddelení svetového lesníctva a drevárstva bol Sekretariát Sekcie pre lesnícke a drevárske vedy Komisie prezídia ČSAV pre komplexný výskum rozvojových krajín. V rokoch 1982 – 1992 bol prof. Borota predsedom Sekcie pre lesnícke a drevárske vedy Komisie prezídia

Inventarizácia tropických lesov, Aucoumea kleineana – okoumé, Zanaga, Kongo, 1972

ČSAV pre komplexný výskum rozvojových krajín. Pod vedením prof. Borotu sa OSLD aktívne podieľalo na organizovaní piatich sympózií Sekcie na Zámku ČSAV v Libliciaci v rokoch 1977, 1983, 1985, 1988 a 1990. Sympóziá sa venovali zdrojom drevnej suroviny v Západnej a Rovníkovej Afrike a v tropickej Ázii, problematike celulózo-papierenského priemyslu v rozvojových krajinách (Angola, Mozambik) i racionálnemu využitiu tropického dreva v našom drevospracujúcom priemysle.

Aj na dôchodku, na ktorý profesor Borota odišiel v roku 1992, ostal publikačne činný. Príležitostne prednášal na Katedre marketingu, obchodu a svetového lesníctva DF TU vo Zvolene, zúčastňoval sa medzinárodných vedeckých konferencií, ktoré KMOSL organizovala, zaujímal sa o vývoj na KMOSL a pomáhal mladším kolegom na katedre.

V roku 2017 Technická univerzita vo Zvolene ocenila celoživotnú pedagogickú a vedeckú prácu prof. Ing. Jána Borotu, Dr.Sc., udelením „Ceny TU vo Zvolene“, ktorá sa udeľuje každých 5 rokov pri pamätných výročiach TU vo Zvolene.

Pán prof. Ing. Ján Borota, Dr.Sc., ďakujeme Vám za všetko, čo ste vykonali v prospech Katedry svetového lesníctva a drevárstva VŠLD vo Zvolene a jej zamestnancov.

Čeť Vašej pamiatke.

Nezomrel ten, kto ostáva v našich srdciach.

Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva

Zimný športový deň TUZVO

Jarné počasie nám vo Zvolene uprostred marca „ponúka“ prvé sneženky a podbele. Poriadnu snehovú nádielku si tu už nikto nepamätá, a tak sme sa rozhodli zorganizovať Zimný športový deň.

Dňa 17. marca sa 43 zamestnancov našej univerzity po trojročnej „covidovej“ pauze ocitlo v zimnom prostredí lyžiarskeho strediska Skalka pri Kremnici. V nadmorskej výške 1 252 m n. m. si na svoje prišli bežkári, zjazdári, turisti aj milovníci wellnessu. Slnčné počasie bolo ideálne, čo prispelo k dobrej nálade a podporilo športového ducha. Tešíme sa na Vás aj na ďalších spoločných akciách.

Kolektív ÚTVŠ
Foto: archív ÚTVŠ

Seniori a zdravie

Študenti Univerzity tretieho veku (UTV) pri TUZVO boli v zimnom semestri 2021/2022 zapojení aj do nových športových aktivít spolufinancovaných v rámci Erasmus+, napríklad Nordic walking, Zumba, Relaxačné cvičenia a Pilates. UTV vo Zvolene ich môže realizovať aj vďaka projektu Zdravší Európania – zdravšie spoločensťvo (Healthier Europeans – a healthier Community, 2020-1-PL01-KA204-082141), ktorý bude prebiehať v rokoch 2021 – 2023.

Kolektív UTV
Foto: archív UTV

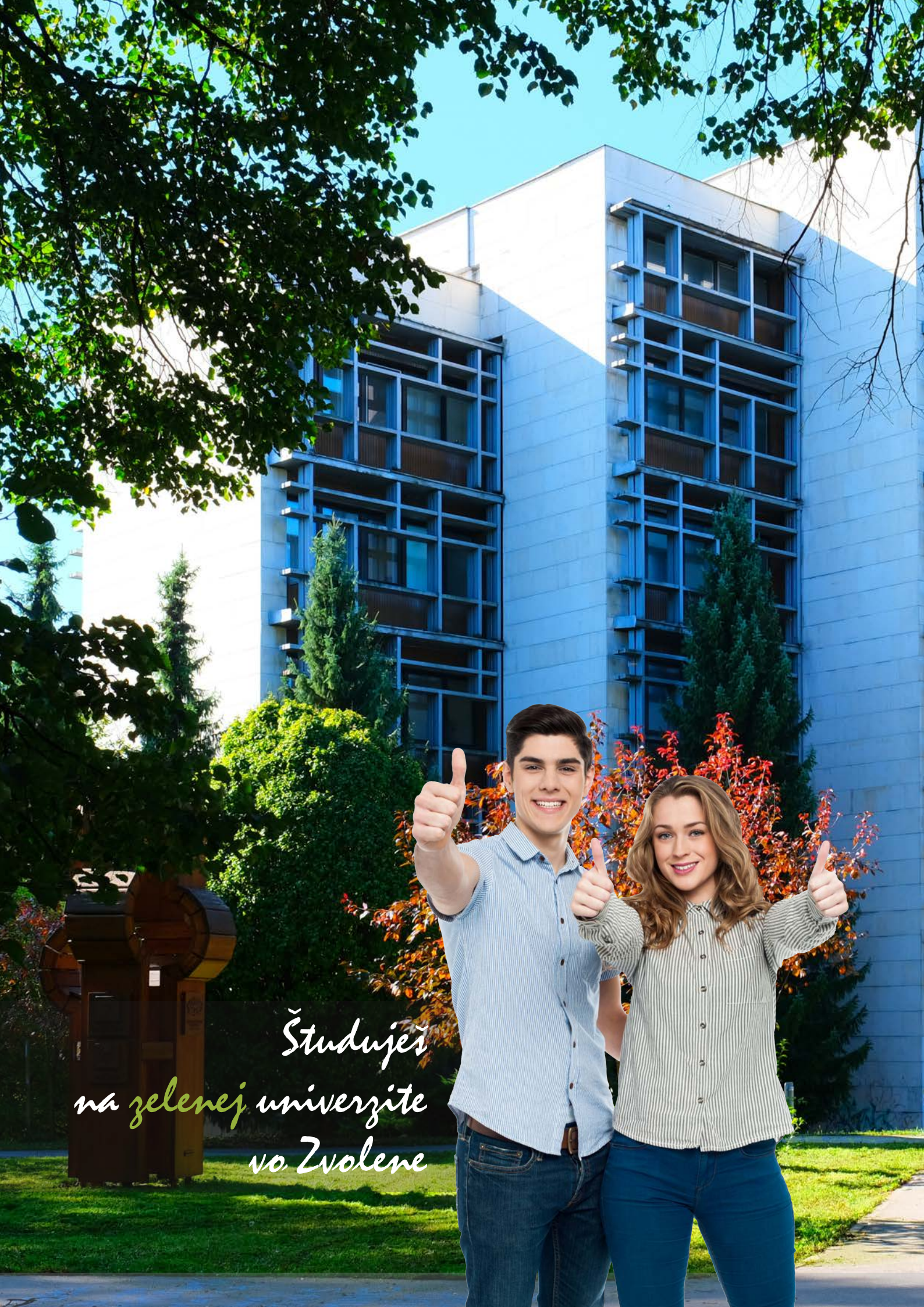
Jubilanti

Srdečne blahoželáme našim kolegyniam a kolegom, ktorí nedávno oslávili svoje životné jubileum:

Ing. Ivana Sarvašová, PhD.
Monika Kuricová
Slavomíra Majorová
Doc. Ing. Hubert Paluš, PhD.
Ing. Stanislav Jochim, PhD.
RNDr. Martin Korňan, PhD.
Peter Sebiň
Doc. Mgr. Ing. Rastislav Šulek, PhD.
Gabriela Arendášová
Juliana Mlinarcicová
Eliška Klištincová
Ing. Stanislav Jalakša
PhDr. Jana Luptáková
Peter Výboh
Zuzana Jalakšová
Prof. Ing. Jozef Štefko, CSc.
Eva Oravcová
Ing. Alena Poláčiková
Doc. Ing. Pavel Beňo, PhD.
Alica Leštianska
Anna Nagyová
Emília Konôpková
Prof. Ing. Marián Schwarz, CSc.
Iveta Mališová
Jozef Baláz
Doc. Ing. Milan Kodrík, CSc.

ÚEVV ABH CUP
OIP ÚQ Rekt
ÚTVŠ CUP
KMOSL DF
KDS DF
KAZMZ LF
ÚÚ ŠDJ CUP
KERLF LF
KF LF
OIP ÚQ Rekt
UB EÚ ŠDJ CUP
ŠDJ CUP
ÚCJ CUP
KVTMKV FT
Dek LF
KDS DF
OIP ÚQ Rekt
ÚR SLDK CUP
FT
PÚ ŠDJ CUP
PÚ ŠDJ CUP
PÚ ŠDJ CUP
FEE
ÚEČ Vyd. CUP
ÚÚ ŠDJ CUP
KIOLK LF

VŠETKÝM JUBILUJÚCIM SRDEČNE GRATULUJEME A ŽELÁME PREDOVŠETKÝM
VEĽA ZDRAVIA, ŠTASTIA, POHODY A VEĽA ÚSPECHOV
V PRÁCI I V SÚKROMNOM ŽIVOTE.

A young man and woman are standing in front of a modern, multi-story university building with large windows. They are both smiling and giving a thumbs-up gesture. The man is wearing a light blue striped shirt and jeans, and the woman is wearing a grey and white striped shirt and blue jeans. The building is white with blue window frames. There are green trees and a wooden structure in the background. The sky is blue.

*Študujes
na zelenej univerzite
vo Zvolene*